

...a independenței
...e stat a României
și a victoriei asupra
fascismului german.

Comitetul Central
Regional
Hunedoara

Proletari din toate țările, uniți-vă!
FLACARA
Nr. 18 (258) — 7 mai 1960

ZIUA VICTORIEI

Un vînt de lume nouă bătea peste pămînt...
Și flamura lui August, ca o făclie-n vînt,
își întindea lumina, chemînd întreaga țară
la luptă — pentru marea planetei primăvară.
Și au pornit feciorii pădurilor de brad
pe căile deschise cîndva, la Stalingrad,
cătrec Berlin, în zarea de flăcări și cenușe,
lîngă ostașii roșii, în cîntec de catlușe.
Creșteau biruitoare acordurile grave
peste Carpații liberi, pe Mureș, pe Tîrnave;
și într-un gînd cu frații de arme sovietici,
zburau flăcările noastre să sfarce orice piedici,
zdrobind în bătălie sălbaticile hoarde
cu cruci încrîngate și trîmbițe de moarte.
Visau o țară nouă, cu trandafiri și pîine,
croind cu tancul calea tractoarelor de mîine!
Nestînsa prietenie, cu sînge greu se scrise
pe malurile veșnic tremurătoarei Tise,
și n-or uita vreodată nici ierbile, nici platra,
pe-acei care căzură pe culmile din Tatra
ca să se-avînte-n slavă, cu aripi arzătoare,
izbînda primăverii, în cîntec de popoare!

Nicolae TĂUTU

CÎNTECUL DE VIOARĂ

*Cînd s-a sfîrșit războiul și înfloreau petarde
pe-ntîiul cer de pace-n imensa primăvară,
pe proaspete morminte, din nevăzute coarde
pornise de aproape un cîntec de vioară.*

*Tăcură mii de tunuri și s-au oprit blindate
din huruit și geamăt să se audă-n seară
spre florile din zarzări, spre măguri înstelate,
subțire ca lumina, doar glasul din vioară.*

*Parcă întregul zbucium de suferinți trecute
și bucuria care îmbobocea afară
se împleteau pe strune ca razele tăcute
din lunecarea lunii pe viersul din vioară.*

*Aud și astăzi glasul-i tulburător prin vreme
pe schelele înalte sau cînd ne-ajunge iară
același mai cu brațe de flori și de poeme,
vibrează melodia nestînsă în vioară!*

Un sector al uneia din cele două săli ale Muzeului Militar Central din București rezervate războiului pentru independență din 1877-1878.

O LECȚIE DE ISTORIE

DRUMUL INDEPENDENȚEI-ÎN IMAGINI

1877-1878: Grivița și Plevna. Colaborarea militară și jertfele pline de abnegație ale ostașilor ruși și români au constituit bazele victoriei împotriva cîmpitorilor turci. Războiul purtat de către Rusia și România contra imperiului otoman a dus la cucerirea independenței de stat a Romîniei. Evenimentul — deosebit de însemnat pentru istoria țării — se sărbătorește la 9 mai, zi care marchează începutul războiului și implicit, proclamarea independenței de stat a Romîniei.

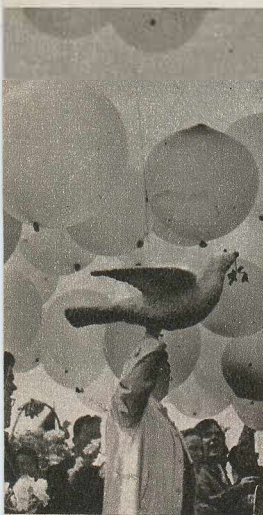
Iată cîteva din drapelele capturate de la inamic; iată și o ediție specială din 29 noiembrie 1877 a unui ziar care anunță: „Plevna a căzut. Osman Pașa s-a predat cu întreaga sa armată”. Alături: masa de campanie a colonelului Cantili. Pe ea, nenumărate autografe ale ofițerilor ruși și români care au trecut în acea zi pe la comandamentul militar. Sînt aici zeci și zeci de dovezi care înfățișează colaborarea și eroismul ostașilor ruși și români ce au luptat umăr la umăr pentru independența de stat a Romîniei.

... 9 mai 1960: Muzeul Militar Central. În aceste zile, sute de cetățeni, muncitori, țărani, intelectuali, militari, elevi, studenți vizitează sălile muzeului, documentîndu-se asupra desfășurării războiului. 80 de muncitori, cursanți ai Universității populare „Grivița Roșie” au participat aici, la muzeu, la o adevărată lecție de istorie legată de evenimentele care au adus Romîniei independența de stat precum și de deceniile următoare, întunecate de trădarea intereselor naționale către clasele exploatare și dobîndirea adevăratei independențe prin lupta eroică a poporului în frunte cu partidul comunist.

Fr. I.

DE 1 MAI ÎN CAPITALĂ

În rînduri strînse, zeci de mii de oameni ai muncii, alcătuiind un impetuos torent, salută cu entuziasm și voce bună marea sărbătoare de 1 Mai.

În această zi, mii de baloane colorate s-au înălțat pe albastrul cerului. Iar simbolul porumbel alb a fost prezent și el, mărturisind dorința noastră de pace.

Amintiri de la 1 Mai sărbătorită la București... Cu aparatele lor doi turiști din Tașkent concertează în imagini fotografice aspecte de la entuziasta demonstrație a oamenilor muncii din Capitală.

e împlinesc în primăvara aceasta cincisprezece ani de când au încetat să mai curgă rîurile de sînge care șiroiau pe fața Europei într-o nouă, înspăimîntătoare geografie a suferinței și a morții.

Se împlinesc în primăvara aceasta cincisprezece ani de când cerul Europei, acest cer pe care atît de majestuos alunecă fregatele albe ale norilor, cocorii, și chiar avioanele cînd nu sînt încărcate cu bombe, și-a recăpătat vechea lui frumusețe, încetînd să mai fie prilej de spaimă pentru milioane de inimi omenești.

Se împlinesc în primăvara aceasta cincisprezece ani de cînd de pe pămîntul îmbibat cu sînge al Europei nu s-a mai ridicat spre cerul ei albastru mugetul lugubru al sirenelor, și mai ales nu s-au mai ridicat acele negre trîmbe de fum — simbol sinistru al Auschwitzului — cea mai mare crimă din istoria omenirii, cea mai mare crimă și cea mai mare rușine.

Această aniversare este pentru noi prilej de adîncă emoție și de tot atît de adîncă meditare. Nu e pușin lucru să retrăiești clipa — la care atîți au visat și n-au apucat-o — cînd, după imense sacrificii și acte de eroism sublime, a luat sfîrșit cel mai negru coșmar prin care a trecut vreodată omenirea. Nu e pușin lucru să retrăiești clipa — la care atîți au visat și n-au apucat-o — cînd n-au mai bubuit tunurile, n-au mai mugit sirenele și n-a mai urcat spre cer fumul sinistrelor abatoare naziste. Nu e pușin lucru să cîntărești și să judeci ceea ce s-a petrecut apoi în acest lung răsîmp.

Cei cincisprezece ani care au trecut de cînd s-a terminat războiul și n-a început încă adevărata pace răsună în conștiința noastră și în istoria lumii ca cincisprezece bătăi grave de orologiu. A bătut deci ceasul al unsprezecelea, a bătut și al douăsprezecelea, și încă alte ceasuri pe deasupra. E timpul, cu prisosință, e timpul, să înceteze urmările coșmarului pe care l-a trăit omenirea și să înceapă adevărata pace la care au visat și pentru care au adus atîtea sacrificii popoarele.

Geo BOGZA

M-am oprit asupra a 3 imagini fotografice. Numai 3 fotografii din mii și mii de asemenea documente. Iată una dintre ele, făcută acum 15 ani — mai exact: la 30 aprilie 1945. Doi ostași sovietici, sergentul-major M. Kantaria și sergentul M. Egorov, înalță un steag. Unde? La Berlin! În același Berlin de unde porneau ordinele lui Hitler și ale acelor generali cărora vrem să le reimprospătăm memoria. Pe ce clădire? Pe cea a Reichstagului, care prin construcția sa simboliza trufia prusacă, iar prin ruinele sale prăbușirea fascismului!...

Și iată încă o imagine: un morman de căști hitleriste, alături de care se află o furcă. O simplă furcă de felul aceluia cu care țărani de pe tot globul strâng finul în căpițe. O unealtă pașnică, ce a servit și de astă dată unui scop pașnic: pecetluirea sfârșitului unui război sîngeros. Cu această furcă a fost adunată, la Sevastopol — unde a fost făcută fotografia — grămada de căști rămase după alungarea cotropitorilor fasciști din orașul-erou. Furca, alături de căștile militare — ce simbol bun pentru ideea păcii care învinge ideea războiului!

Dar ce s-a ales din capetele ce se aflau cîndva sub aceste căști? Foarte multe au îngrășat țărîna stepelor Ucrainei. Altele și-au păstrat funcțiunile fiziologice, cele mai numeroase dintre ele căpătînd cu această ocazie și minte, și hotărîrea de a nu se mai lăsa înșelate de minciunile criminale ale vreunui nou Hitler și de a nu mai accepta — de dragul sau de frica acestuia — să se împodobească din nou cu o cască de oțel. Mai sînt însă din păcate și unele — e drept că destul de puține — capete rămase în viață care, după ce au scăpat prin fugă, după ce apoi s-au strecurat abil prin spatele spînzurătorilor

de la Nürnberg, au lăsat să treacă vreo cîțiva ani pentru ca să se ridice din nou și să ceară căști. Din nou căști! Și s-au găsit uni gata să le ofere aceste căști. Unde se află aceste capete scăpate de la Stalingrad și Sevastopol și știe foarte bine: se află mai ales în Germania occidentală, în comandamentele Bundeswehrului și ale N.A.T.O.-ului.

Poate că în unele din aceste căști din fotografie au transpirat chiar căpățînile obtuze ale unor dîntre generalii mărginiți bătuți pe toate fronturile sovietice — de la Sevastopol și Stalingrad pînă la Berlin. Nu credem însă că vreunul din ei își va recunoaște cască... Poate însă că-și va recunoaște armata de „Herrenvolk” („popor de stăpîni”), așa cum arăta ea după Stalingrad... Sau poate că — revenim la prima fotografie — își va recunoaște sălașul de pe vremuri... Dacă foștii generali hitleriști nu vor recunoaște — fie din cauză că se află în ruine, fie pentru că pe deasupra lui flutură alt drapel decît cel cu zvastică — nu sînt ei de vină. De vină e faptul că au fost bătuți amarnic în război...

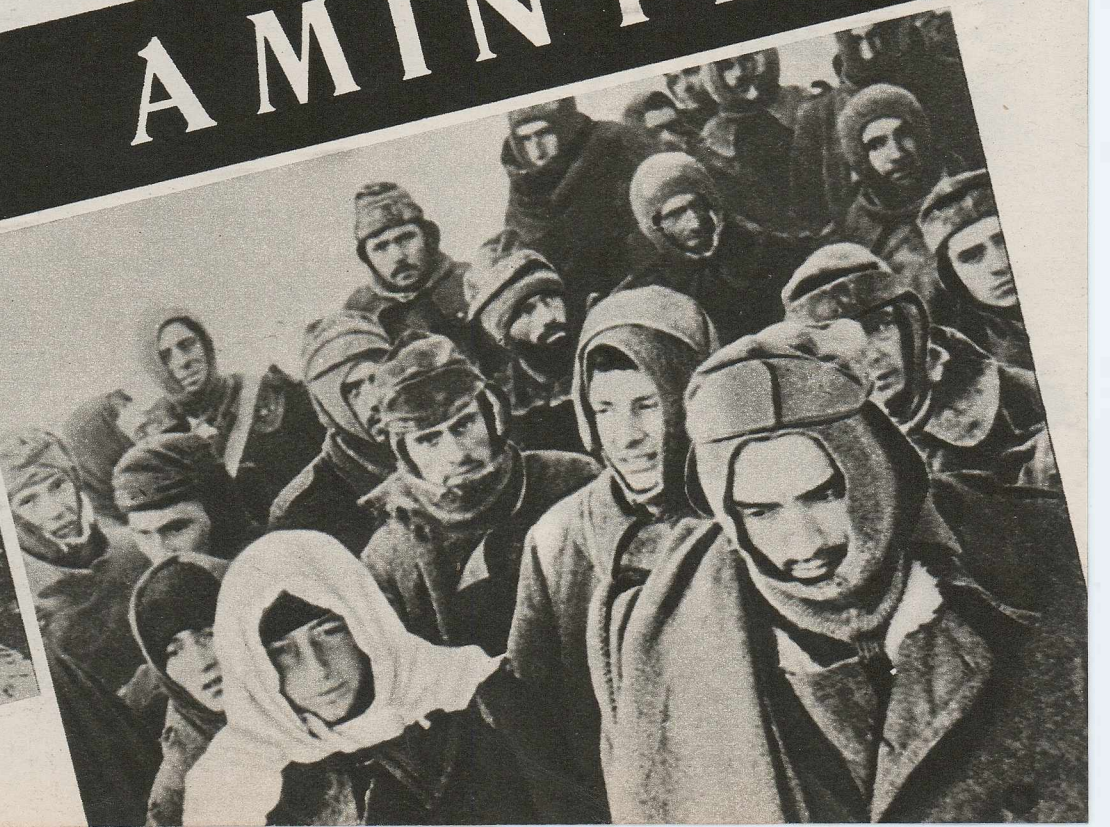
Îi invităm pe generalii bătuți acum 15 ani, care astăzi visează un nou „Drang nach Osten”, să privească aceste fotografii și să cugete puțin, dacă sărmanii lor creieri mai au această funcțiune.

Poazele și-au încununat acum 15 ani lupta prin victoria asupra fascismului. Astăzi forțele păcii sînt incomparabil mai puternice decît acum 15 ani. Cu atît mai capabile să răcorească — și încă pentru totdeauna! — capetele înfierbîntate ale generalilor bătuți în urmă de un deceniu și jumătate, dacă aceștia s-ar încumeta la o nouă crimă împotriva omenirii.

Să ia aminte politicienii și generalii bătuți acum 15 ani! Să ia aminte!

V. SAVIN

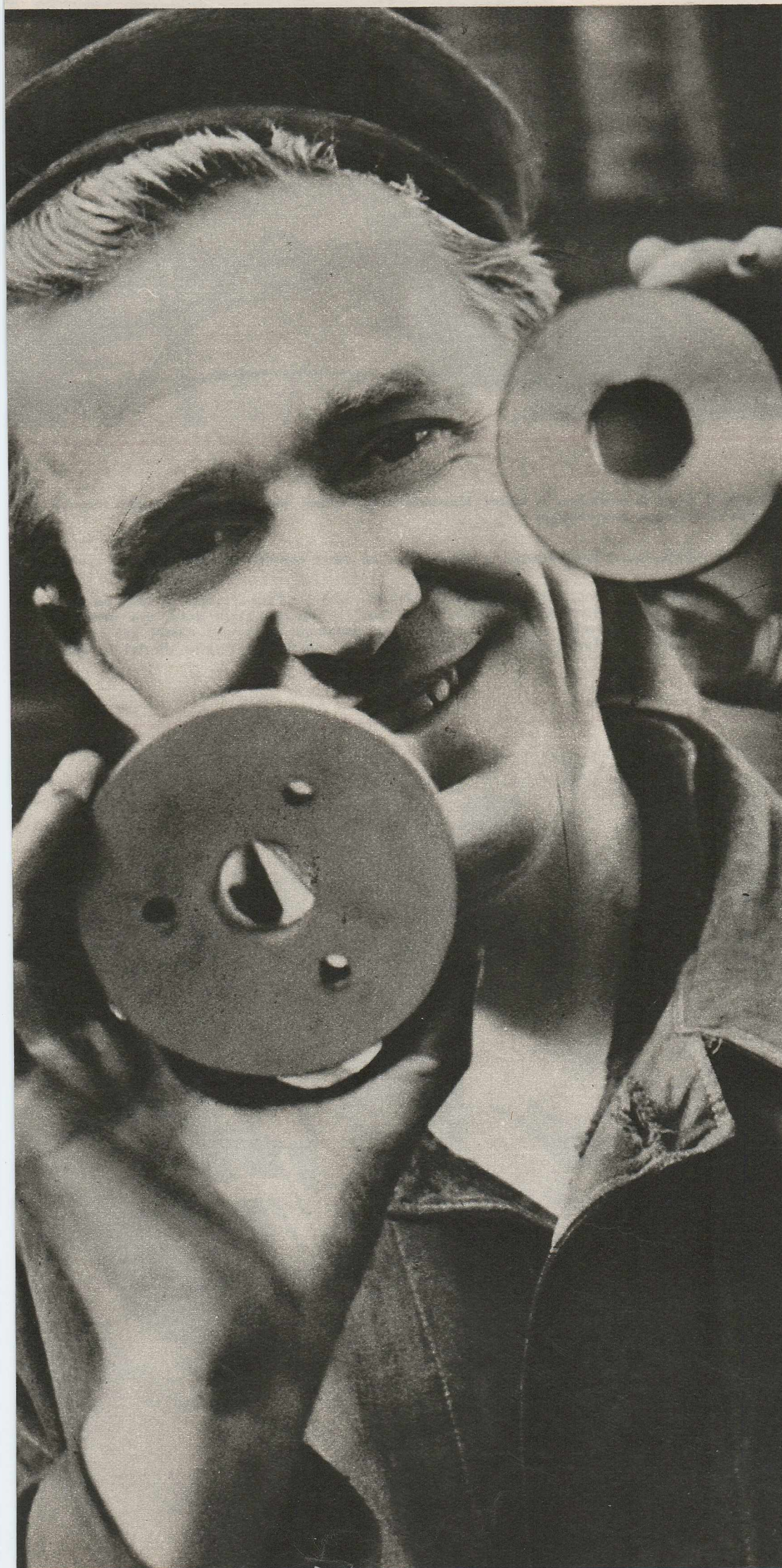
SĂ IA AMINTE!

MILIE FAC

MILIONUL

În ultimă instanță, lupta pentru economii înseamnă a smulge totul sau aproape totul materiei prime, materiei prelucrate, a smulge totul aparatajelor. Înseamnă a lucra fără timpi morți, fără rebuturi, transformând efortul în produs util, în procent de sută la sută. De aceea a economisi înseamnă a cunoaște (în amănunțime, teoretic și practic), a gândi (în permanență, fie și la cea mai minoră activitate), a munci (cu randament maxim, cu pasiune). Lupta pentru economii e una din marile pîrghii ale progresului tehnic și prin asta a bunăstării. Ea e consemnată în vaste planuri, amănunțit studiate. Dar s-ar desfășura greoi și incomplet dacă, de jos în sus, pornind de la ateliere și secții, din preajma strungului, a mesei de montaj, a planșetei, răspunsul n-ar veni viguros, tumultuos adeseori, întrecînd așteptările. Astfel, chemării la întrecere în cinstea celui de-al III-lea Congres al partidului lansate de cele 19 întreprinderi, „Electronica” i-a răspuns prin angajamentul de a da, peste plan, șapte milioane și jumătate economii și a realiza un milion și jumătate beneficii.

Nu numai prin inovațiile inginerului Alexandru Popescu și ale tehnicianului Ion Lazăr, prin cele ale lui Dumitru Macaru, Nicolae Ciobanu (imprimări serigrafice ale scalelor, înlocuiri de garnituri, modificarea pernelor de ambalaj, imprimarea circuitelor etc.), dar și prin economii de cositor și spirt, lacuri și fire — unele doar de câteva zeci de lei. Căci întrecerea aceasta a pătruns pînă jos, pînă la operațiile cele mai simple și care păreau, o dată pentru totdeauna, fixate. Și care, din nou investigate, au arătat noi posibilități de economii. Ceea ce au încercat să consemneze și imaginile ce urmează.

Camil BACIU

Fotografii de A. MIHAILOPOI

Reglorul Ion Breahnă a redus unul din firele ce alimentau beculețele scalei — în loc de fir „dublu”, fir simplu. Antecalculată, inovația aceasta se traduce prin 12.000 lei. Dar, se pare că va conduce la economii mai mari.

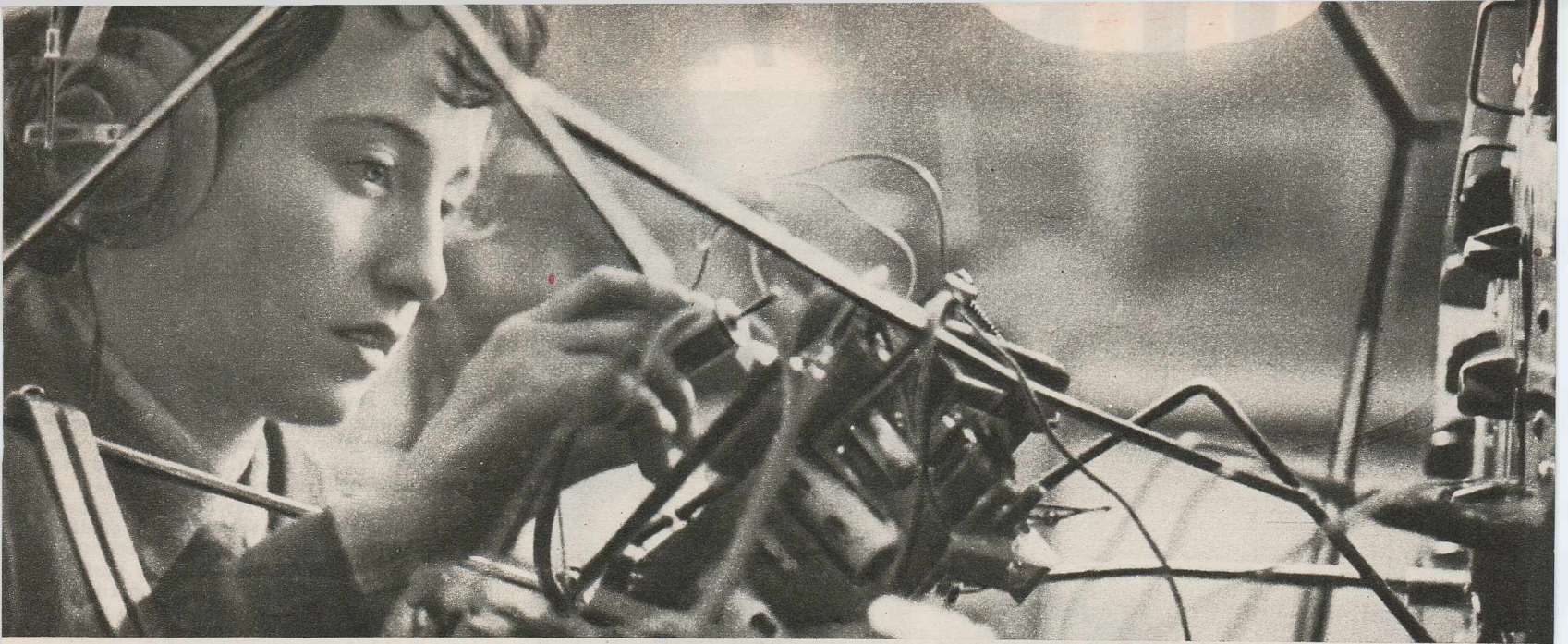
— Și acum la ce lucrați?

— Mă pasionează înlocuitorii: confecționarea din bachelită sau material plastic a șasiurilor de difuzori pentru radioficare și receptori (aparatele de radio obișnuite—n.r.). După Plenara din 3-5 decembrie 1959 am început să mă gândesc serios la asta. Și poate voi putea să ajung la capăt înainte de Congres.

← Magneții anizotropi sînt de două ori mai mici decît cei folosiți pînă acum, precum arată fotografia în care Ion Ciubuc „prezintă” cei doi magneți.

Asta înseamnă economii de aproape două sute de mii, în anul acesta.

① Ei bine, economia trebuie să meargă mână în mână cu calitatea. A ieftini înseamnă a lucra mai bine. Iar de aceasta răspund controlorii de calitate. De asta răspunde, la banda ei de lucru, Flora Bürger.

② La presă, Ion Malanca — cunoscut inamic al rebuturilor și bun gospodar al bachelitei, al cărei consum specific îl scade mereu.

③ Dintre ingineri nu l-am fotografiat nici pe Alexandru Popescu, nici pe Andrei Șaptefrăți, nici pe Paul Frunză și nici pe Paul Apostol — cunoscuți inovatori și raționalizatori. Ne-am oprit la un proaspăt absolvent, un „băboc“ — inginerul Ligia Beza, din secția de difuzoare (în prim-plan, vorbind cu tehnicianul Ion Lazăr). Tocmai pentru a arăta că lupta pentru economii nu o duc numai cei mai cu experiență — ci toți, pe locul lor de muncă, prin toate mijloacele. Secția difuzoare a propus economii în jur de o mie de lei la spirt, cositor, lac. Dar mii fac milionul.

CRISTALELE NAZDRAVANE

Interpreții: doi puști cu ghiozdanele spate și cu călimările în mină. Cel în stînga, analitic: „...Da, e foarte lesteapătă” mașina asta a ta... dar cu ce faci să meargă?” „Inventatorul” în dreapta, prins la strîmtoare: „Ei... ce?” „... După o clipă de frămîntare, victorios, cu suprem firesc, ca-n fața lui Columb: „Cu semiconductorii! U ce altceva?”!

Scurt dialog de stradă care, purtat la nivelul ghiozdanului, are, pentru altăimea adultului indiscret din spate, morul savuros al termenilor serioși și stîlbi de voce pițigăiată de pînă-n ce ani. Și totuși, dincolo de umor, în dialog se desprind cîteva semnificații... În primul rînd, preocuparea ușilor pentru invenție, acclimatizarea r tehnică. Faptul nu se explică numai în nașterea lor în epoca cuceririi omului și cosmosului, ci și prin atmosfera de creație tehnică, de inovație, care trăiesc acasă. O altă semnificație? Abordarea semiconductorilor. U e de loc probabil ca la vîrsta lor să știe prea bine ce sînt aceștia. Dar te precizăm că l-au auzit vorbind despre pe tătucu' sau pe unchiu' și l-au auzit vorbind în așa fel încît au rămas în de aceste „personaje” tehnice cu premul respect al copilăriei față de bagheta magică.

E clar că semiconductorii nu vor avea rezolvă în chip de... „baghetă magică” toate problemele tehnicii de fine. Dar este cert — judecînd după actualitate — că ei vor contribui în are măsură la revoluționarea tehnicii, așa fel încît omul să-și pună serios problema sportului pentru compensarea muncii fizice grele pe cale de dispație.

Dar ce sînt în fond acești semiconductori, cărora li se poate pune un fel... ham universal?

★

Electricitatea își are și ea criteriile de „simpatie”. Materiale prin care cură — conductoare — și materiale care nu le... onorează — izolante. Este un capriciu? La început a părut,

de Constanța BRATU

probabil, dar pe urmă ciudătenia a fost lămurită. Totul constă în felul cum sînt tunelați electronii de către nucleele atomilor respectivi. Dacă sînt ținuți foarte strîns, ei nu pot părăsi atomul și orice intervenție din afară, și orice speranță de electricitate este nulă și neavenită. Avem de-a face cu un izolant. Dacă nucleele atomilor unui material sînt mai blînde, electronii cei mai îndepărtați de-abia așteaptă un prilej de evadare din atom. Intervenția unei simple baterii de buzunar asupra unui asemenea material cu nucleu cumsecade face ca acești electroni să-și intrerupă alergătura haotică prin „cuscă” și, ordonați ca niște școlari în rînd, s-o ia la fugă într-o singură direcție, dînd curentul electric (materiale conductoare).

Dar iată că natura nu s-a mulțumit cu aceste două categorii stricte de materiale pro și contra electricității. Ea a creat și substanțe intermediare — cum sînt germaniul, siliciul etc. — ai căror atomi au electroni mai liberi, mai disponibili decît la izolanți, dar mai puțin plimbăreți decît la conductori. Materiale care nu sînt nici izolante, nici conductoare și cărora li s-a spus semiconductor.

Pînă aici totul pare foarte simplu. Într-altfel, încît puștii cu ghiozdanul în spate să se poată juca, în loc de bile, cu... cristale semiconductor. Realitatea este însă că, din păcate, natura nu „fabrică” de la sine elemente semiconductor. Realizarea lor este destul de complicată. În primul rînd se pune problema obținerii de germaniu sau siliciu (etc.) în stare foarte pură. O stare care depășește „purul chimic” și chiar „purul spectral” de laborator; o puritate de 99,999999%, care comportă metode de lucru mai mult decît speciale.

Așadar, cristale de germaniu sau siliciu pur. Să le experimentăm. Dar ce se întîmplă? Puse în condițiile în care

ar trebui să favorizeze curent electric în corpul lor, cristalele acestea rămîn inactive. Să nu se fi realizat bine purificarea? Metodele de control indică o conștiințozitate absolută. Atunci? Un capriciu? Numai aparent. Intrarea în intimitatea atomului dezvăluie motivul și da cercetătorului soluția. În mediul pur, electronii, fiind egali ca număr în fiecare atom, n-au nici un fel de disponibilitate și sînt strînși ca într-un corset. Dar dacă s-ar adăuga în mediul acesta urme de alt corp, care are electroni disponibili? Să zicem fosfor, sau arsen, sau stibiu... Atomii acestora au cîte cinci electroni. Patru dintre ei s-ar lega cu patru atomi vecini de germaniu sau siliciu, iar al cincilea electron ar rămîne liber. Și... un electron liber înseamnă, în fond, un spiriduș electric... Zis și făcut... De data aceasta cristalele semiconductor răspund prompt sursei de alimentare, conduce curentul electric și îl amplifică.

Iată „secretul” cristalului care acum se cheamă, foarte științific și onorabil, semiconductor de tip n (negativ). Dacă adaosul de substanță străină, în loc să se realizeze cu fosfor, arsen sau stibiu, ca mai sus, se face cu bor, aluminiu sau indiu, jocul electronilor se petrece mai altfel: important este însă că, pînă la urmă, se naște alt tip de semiconductor, așa-numitul tip p (pozitiv). Prin contactul, prin îmbinarea celor două tipuri de semiconductor, oamenii de știință au creat cele mai variate dispozitive semiconductor. Printre acestea se numără dioda (formată din doi semiconductor de tipuri opuse) și tranzistorul (din trei), care — în chip de buturugă mică ce răstoarnă carul mare — iau locul clasicelor tuburi (lămpi) electronice din aparatele de radio.

★

Aplicații ale semiconductorilor? Să nu ne mirăm dacă peste zece ani ei înșiși — în chip de celule „logice” ale unui creier electronic — își vor ține autocontabilitatea aplicațiilor... Sîntem în 1960 și nici n-ai apucat bine să

te minunezi de o utilizare a semiconductorilor, că o nouă știre venită din Uniunea Sovietică ți-aduce la cunoștință o nouă postură tehnică a lor.

De ce au atît succes? Pentru că sînt economici, robuști, au mare longevitate, volum mic și însușiri sui generis. Astfel, ei pot transforma direct căldura în curent electric și curentul electric, în căldură sau în frig. Să ne gîndim cîte operații complicate și instalații costisitoare nu scutesc aceste mici cristale, prin această promptă capacitate termoelectrică a lor!... Uimitoarele baterii solare de pe sateliții artificiali sovietici au fost instalații cu semiconductor. Caplînd energia luminoasă a Soarelui, ei au transformat-o (prin mișcarea electronilor din corpul lor, determinată de radiația solară) în curentul electric necesar stațiilor de radio și întregului aparataj al sateliților.

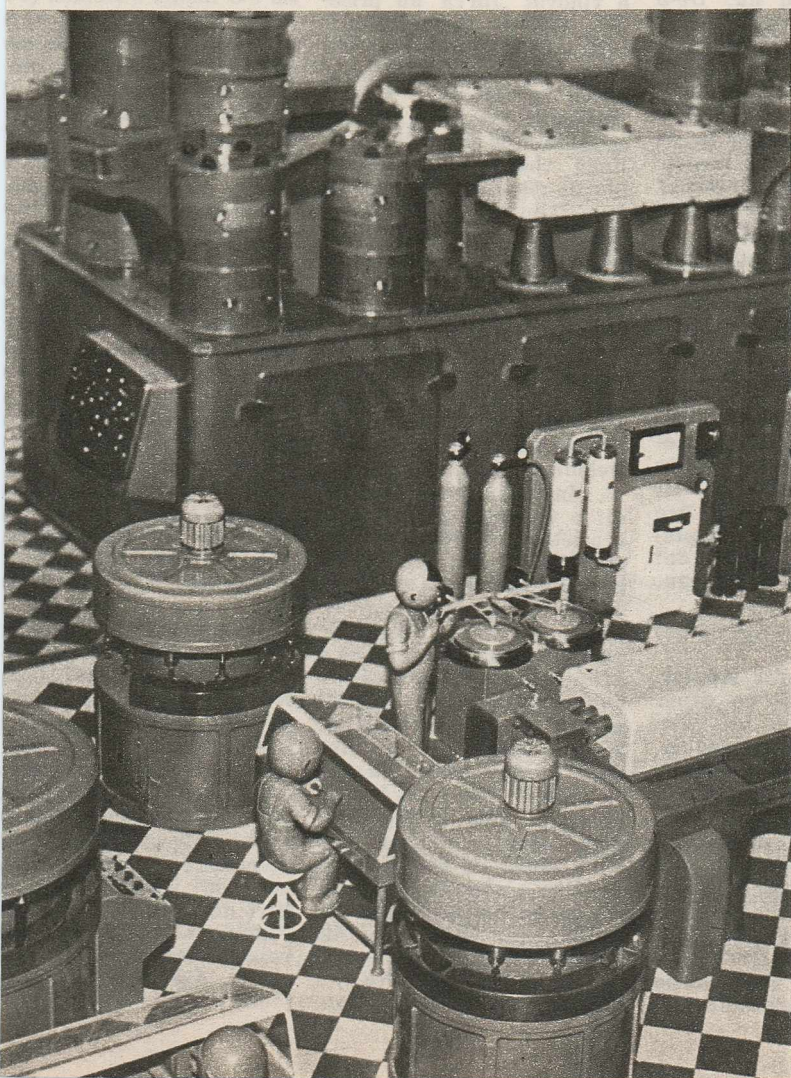
Dar în afară de această spectaculoasă performanță cosmică — și de altele privind atmosfera la mari înălțimi — semiconductorii au un bogat palmares terestru. Să ne gîndim la automatizare, la mașinile-unele cu autocomandă, funcționînd fără atingerea minii omenești. Ele merg pe baza programului ce a fost imprimat creierului lor electronic, iar la baza construcției acestui „creier” stau — înlocuind din ce în ce mai mult tuburile electronice — semiconductorii.

În chip de celulă fotoelectrică, acștia își exercită, tot în industrie, alte diferite atribuții: numără piese, descoperă rebuturi, verifică temperatura cuptoarelor, previn accidente la mașini etc.

Dar nu numai industria este menită să beneficieze de marile calități ale semiconductorilor. Ei revoluționează radiotehnica: deschid, alături de energia nucleară, vaste perspective energetice; inovează cercetarea în știință și vor intra în case, sub diferite înfățișări — de la televizor, la frigider — ca să ușureze și să înfrumusețeze viața.

Nu este departe ziua cînd și România va deveni o țară producătoare de semiconductor. De la emblema „emina-mente agricolă” de ieri a plugului de lemn, la producția în serie a semiconductorilor este o distanță istorică de secole, pe care numai socialismul a putut-o sări. Și țara noastră este în plină construcție socialistă.

Eticheta unei linii de producție în flux, pentru fabricarea semiconductorilor cu siliciu, care se utilizează la instalații de transformare a energiei electrice în energie electrică (de la Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S.).

Cu ajutorul semiconductorilor

Curent electric de la Soare

„Miraculoasă” calitate a semiconductorilor de a extrage o mare parte din energia solară (de 10-20 de ori mai mult decît plantele) și de a o preface direct în energie electrică utilizează prevestește o revoluție în energetică. Soarele va fi pus la treabă, ca să dea imense cantități de curent electric.

Mic dar voinic

Faptul că un tranzistor are un volum de 1.000 de ori mai mic, o greutate de 100 de ori mai redusă și consumă numai a zecea parte din puterea necesară de un tub electronic face ca el să ia din ce în ce mai mult locul acestuia din urmă, în radiotehnică.

Precizie de 20 microni

Uzina „Sverdlovsk” din Leningrad produce în serie mașini de frezat cu conducere automată; instalația electronică de calculat, adaptată la freze, este realizată cu semiconductorii. Creierul electronic realizează calculele privind mișcarea mașinii cu o

precizie de 20 microni, are o mare rapiditate și poate încăpea într-un geamantan.

Telefonul de buzunar

Funcționînd pe bază de semiconductor, noul tip de telefon fără fir — radiofonul, realizat în Uniunea Sovietică — poate fi purtat în buzunar și poate fi utilizat nu numai în oraș, dar și în căldătorii. Fabricile de specialitate sovietice vor începe fabricarea lui în serie.

La cercetarea stelelor

Uriașul cercetător de stele, telescopul construit la Leningrad pentru Observatorul astronomic din Crimeea, are înălțimea de 18 metri, diametrul oglinzii de 2,5 metri, iar giganticul său corp e construit din 18.000 piese de înaltă precizie. La funcționarea automată a telescopului semiconductorii își aduc din plin contribuția.

Nu mai 7 kg!

Alimentarea noului televizor sovietic „Sputnik II”, construit pe bază de semiconductorii,

poate fi realizată și de un acumulator de automobil. Întrucît consumul lui electric nu depășește 12,2 wați, „Sputnik II” cîntărește numai 7 kg iar durata lui de funcționare este de cîteva zeci de mii de ore.

La arat

Specialiștii sovietici au realizat cu ajutorul unor dispozitive fotoelectronice cu semiconductorii cîteva tipuri de tractoare comandate de la distanță. De la postul de telecomandă, tractoarele sînt dirijate prin fascicule luminoase, imprimîndu-li-se altă direcția și viteza, cît și adîncimea arăturii.

În intimitatea organismului

O complexă instalație de mărimea unei pitule, conținînd un tranzistor și alte diferite elemente, constituie o recentă realizare a unor cercetători din R.D. Germană, în direcția investigației clinice. Înghițită de pacient și arînd robul de radioemitor, „pitola” transmite aparatelor de înregistrare din exterior semnale indicînd diferite date, greu de aflat altfel, de pe întreg traiectul digestiv.

PREFAȚA

— povestire —

de Aurel LAMBRINO

Ilustrație de Tia PELTZ

Luindu-se la întrecere cu dimineața, acceleratul sosea val-virtej pe plaiurile fostului sat, în curind cunoscutul nostru oraș industrial Onești. Mă duceam acolo minat de felurite treburi și, mai ales, dornic să mă întâlnesc cu un proaspăt prieten al meu, Ilie Mangu. E un om tânăr, de vreo 25-26 de ani, utemist, șeful unei brigăzi fruntașe de dulgheri, și lucrează la fundațiile de montare de la fabrica de cauciuc sintetic din Onești. Ne-am cunoscut as' vară, când am fost la ei, la fabrică, să fac un reportaj. Imi spunea printre altele, că gata, se-nsosară, și-a găsit o fată bună — tatăl ei, comunist, muncitor la U.I.L., la industria lemnului; ea — tot la U.I.L., sortatoare...

Chiar în ziua aceea Ilie Mangu plecase de la cămin, unde stătea cu „băieții”; se mutase în altă parte a coloniei, adică în cartierul de locuințe noi muncitorești din preajma fabricii. Numai să-și aducă nevasta. Și-o fi adus-o? Amînaseră căsătoria cu vreo două-trei săptămîni, nu mai știu bine din ce pricină, un fleac. Sînt sigur că pînă acum s-au luat și a adus-o. Mi-a scris Mangu nu demult că a primit cartea pe care i-o trimisem din București prin poștă, după cum îmi ceruse — un roman sovietic apărut în traducere romînească. Nu-l mai găsisse la „Librăria noastră” din Onești, n-avea timp să se repeadă la Bacău... Ce-ar fi să-i cumpăr eu cartea dintr-o librărie din București? „Cu plăcere, tovarășe Mangu!” Pe plic, adresa din colonie, clar: strada, numărul, apartamentul cure. Despre nevastă-sa nu-mi scrisese însă nici un cuvîntel. Nimic! Nu cumva?...

Aș! S-a-nsurat. Cum să nu se însoare, o dată ce!... Sînt unii care, e drept, se țin de șmecherii — zic că se însoară ca să li se dea apartament și pe urmă nu se mai însoară cu cine-au spus... Și-au găsit altă fată... „Mai durează”... Eh! Nu-i Mangu asemenea om. E fruntaș!...

Frînă. Oprim. Halta Borzești, în fața termocentralei. Păi de ce, frate? Nu-i accelerat? Aici e doar o haltă!... — Să coboară centraliștii, tovarășe... Oameni din Căiuți, din Radiana, Urechești. Vin la lucru. Cu ce să vie? Să se pună o cursă specială cînd există acceleratul?

Așa-i! Popas de un minut. Peste ei, cîteva minute, Oneștii. N-am să vi-i descriu. Ii cunoașteți.

Spre seară, după ce-mi isprăvisem în oraș treburile cele mai urgente, iau autobuzul ca să mă duc „la cauciuc”. Mă cunosc acum mulți din comitetul de partid pe complexul de șantiere din Onești-Borzești; mi l-au găsit repede pe Mangu: obiectivul 10, la stînga, cum coțești de după sediul organizației de partid, numărul...

Voiam să-l întreb pe Mangu: i-a plăcut romanul? Ce personaje sau episoade i-au plăcut mai ales? Pentru reportaj, eventual... Dar asta mai mult ca un pretext. Eram din ce în ce mai curios, ba chiar parcă mă simțeam puțin neliniștit: s-a înșurat sau ba? Și-o fi adus nevasta? Rusăndița o cheamă, parcă așa mi-a spus el... Îl știu băiat bun, om de cuvînt, numele lui e tot timpul pe panoul de onoare. Auzeam c-o să fie primit candidat... S-a-nsurat. Sigur! Nici nu s-ar putea; nu-i Mangu omul care să!... N-o să-l întreb doar mai tîrziu, așa, ca-n

treacăt. O să-l întreb mai întîi ce zice de carte și după aceea, poate, din una-n alta... E un roman bun, frumos, despre construcția unei uzine în U.R.S.S. în perioada primelor cincinale. Cred că i-a plăcut mult... Mangu, de la o vreme, de cînd s-a hotărît să-nvețe mai departe — ca să nu rămînă doar cu cele șapte clase cîte a făcut „demult” (cum zice el), în satul lui din munții Neamț — a dat de gustul literaturii. Citește cam amestecat, uită sau încurcă uneori autorii, e adevărat, dar citește pe frînte, înghite cărțile nu alta. „Să-mi scot paguba” — mi-a spus el odată, rîzînd. Nevastă-sa — sigur că s-a-nsurat — sortatoarea de la U.I.L., o fi citind la fel?

Lucra cu alți doi-trei — tot niște flăcăi, pietre ca și el — ascuns parcă în fundul unei gropi paralelipipedice dintr-o hală nouă, în construcție. Ochii și dinții — atît i-am văzut mai întîi — albi în semiîntunericul din groapa de fundație.

— Tot acu', tovar'șu' L... Numai să termin ceva aici. — Nu te grăbi, Mangule. Am timp. Am venit doar așa, să vă văd ce mai faceți. Lucrează. Te-aștept.

M-am așezat pe un soi de buturugă de metal din hală. Am aprins o țigară. Aici încă nu se lucrează. Se poate fuma. Intr-un sfert de oră sau jumătate, isprăvesc ei, brigadierii, lucrul. O să-i spun lui Mangu: „Hai acasă la tine, să stăm acolo de vorbă... în tihnă...” Să-mi povestească ce a mai lucrat, cum i-a plăcut și de ce romanul. O să-mi dau seama așa, la el acasă, acolo, dacă-i înșurat sau nu. De-o fi nevoie, îl întreb și de-a dreptul; ce, e rușine? Dar nu se poate! Sigur că s-a-nsurat! Nu-i el omul să!... Băiat frumos? Ei și? Dacă-i băiat frumos și-l plac fetele înseamnă că trebuie numai-decît să facă de-astea? Utemist... Nu! Nu se poate. Nu cred. S-a-nsurat.

— Gata, tovar'șu' L... Alt reportaj, da? Păi, să vedeți numai ce lucrare am trasat noi de cînd n-ați mai fost pe-aici.

Scuturături de mîini zdrene. Mie unul mi-s tare dragi flăcăindrii ăștia; toți is ca niște herbecuți (ierțemi-se moldovenească!), așa se reped asupra sarcinilor. Mi țî le doboară cît ai zice „plan”. Depășesc toate planurile. Brigadă fruntașă, de! Toți utemiști. Ilie Mangu, șef.

— Ce-ți mai face nevasta, Mangule?

Nu m-am putut stăpîni. L-am întreat de pe drum spre apartamentul lui, imediat ce-am rămas singuri. Îl văzusem cam neguros... De ce să mint? Mi se strînse inima ca-n clește.

— Rusăndița? Bine. Să-nătoasă. La vară-ncolo... mă tem că va poftesc la botz.

— Te temi?

Mangu zîmbește; i-a pierit toată posomorea:

— Eh, așa vine vorba noastră pî moldovenește. Ce

MOZAIK

să mă tem? Fac din el tot dulgher-constructor, ca mine...

Nevastă-sa era-n bucătărie, abia sosise — pregătea la iuteală ceva de îmbucac. A pregătit pentru trei. Și un pahar de vin, și plăcînțele aduse iute de Rusăndița îmbujorată...

Din timp în timp însă lui Mangu iarăși i se ivea negura pe față, cînd tăcea. Nu știam ce are. De roman — ce să fac? — uitasem. Mă luasem cu vorba. Mi-a amințit Mangu pe neașteptate, după ce a șovăit o clipă, la sfîrșitul mesei, privind crunt paharul de vin neatins:

— Nu mi-a plăcut, tovar'șe... Nu știu ce are, da' nu-i bun, nu-l pot citi... Știu eu, da' s-a făcut și o recenzie la noi la club, am văzut în gazete, îl laudă, aud că-l citește mulți... Și le place. Nu știu ce are. Mie nu-mi place de loc. Da' de loc! Merge cu noduri. Adorm. L-am început de vreo trei ori. Degeaba...

Și era așa de trist Ilie Mangu!

Nevastă-sa tocmai lipsea; strînse, plecase cu blidele la bucătărie. Mi s-a mărturisit Mangu repede, cu glas înecat, fără să-mi dea răgaz să-i răspund: „e sigur”, nu-i romanul de vină, el, Mangu, e vinovat „fin'că nu pricepe”, nu i-s-a „dezvoltat gustul”... Și îndată după aceea mi-a făcut semn să tac, să schimbăm discuția: intrase Rusăndița înapoi în cameră, se așezase pe scaun la masă, lîngă bărbatu-su. Mangu (după cîte am înțeles eu atunci) nu voia să-i simtă nevasta chiar de la-nceput toate slăbiciunile și lipsurile. Rusăndița citește și ea mult, nu chiar cît el, dar tot — știi — nu puțin.

Am schimbat discuția. Mi-am umplut carnetul de note. „Material” pentru un reportaj — cit vrei. Seara aveam tren spre București, trebuia să plec.

...În tren, m-am mai gîndit o vreme la pățania asta a prietenului meu Ilie Mangu. Uite, vezi, și educarea gustului literar e o problemă de seamă în revoluția noastră culturală. Unora le e de ajuns numai să audă că o carte e „interesantă”, că are nume bun, e vestită, și gata, se și pronunță cu entuziasm, declară că se dau în vînt după cartea aceasta, „le place grozav” chiar dacă n-au înțeles-o, chiar dacă-i depășește cumva. Mangu, nu. El e altfel de om. Ce-i în gușă, și-n căpușă. Așa-i el. Și cum se mai întristase, săracul! Eh, dă-o-ncolo de treabă: întristare că nu i-a plăcut un roman! Nu i-a plăcut și pace bună. Mare

pagubă! Păcat că n-a vrut să-i explic de față cu Rusăndița. I-aș fi explicat... Data viitoare, cînd o să vin din nou la Onești, o să stau mai mult, o să-i demonstrez e lui Mangu că... Și în primu rînd: de ce întristare? Di-asta să-și facă el probleme. Să se înverșuneze, na, dac ține morțiș să se înverșuneze ca și la lucru, cu brigada lui, și să vrea să priceapă să... El, poftim: „întristare”...

Am sosit în Gara de Nord obosit, nedormit. De obicei dorm bine noaptea în tren dar acum... Știu eu? Poat fumasem prea mult. Spre seară, cînd să plec de-acas la redacție cu reportajul gata, un telefon:

— Vorbiți cu Oneștii!

— Da.

— Tovar'șu' L?... Să trăiești, tovarășe!... Vă salut, bună seara. Uite de ce v-am chemat... Nu, nimic, toate bune. La noi — toate ca de obicei... Poftim Fundația zece? Merge, cur nu! V-am spus: o dăm și pe-aiasta înainte de term

Da' nu de aceea... Eu v-am chemat că... să vă spun. Să vedeți... Romanul acelu sovietic e o minunăție, ar stat noaptea-ntr-oaregă să-l citețesc, serios, am trecut d jumătate... Ba chiar Rusăndița mi-a ascuns cartea, zis e-o închie-n șifonier și-a runcă cheia pe geam, ca să facuse unu' noaptea, ea do mea și eu — cu romanu. Nu-l mai puteam lăsa... P cuvînt! E strașnic. Da' n de aceea v-am chemat, d altceva, știți de ce? Să v explic. Mă rîcîie la inimă. Că, știți, cartea are o pr față. De aici începe necazul. că din cauza bătailor de ca ce mi le dădea de la început cartea nu reușeam să tr de prefață și tot începeam cartea și o lăsam. Iar o h am... Adormeam. Mă dobo pășăreasca în care e scris. Nu pricepeam nimic. Rusăndița, nu-ș' cum. A ris Rusăndița aseară de mine, duj ce-ați plecat dumneavoaști și i-am spus tot. Zice: „Mă Ilie mă, da' așa nevolni ești tu? Nu puteai să sări c la început la capitolul în tîi?” Am ris amîndoi c ne-am prăpădit, pe urmă e chiar s-a supărat de-a bin lea că se făcuse unu' noap tea... Așa că să știți, tovar șu' L.: cartea-i grozavă e o minune! Mi s-a părut aseară că v-a părut rău aveți dreptate. Mă rîcîie l inimă să vă explic mai r pede, că nu vă spuseseam că despre ce era vorba. Acu' v las, am ședință peste u sfert de ceas, să nu întîrzi Numa' să vă explic, atîl voi am. Cînd mai dați pe noi?... Așa? Bun. Vă aștep tăm. Salut!

Toma George Maiorescu: „Ritmuri contemporane“

E. S. P. L. A. a tipărit recent volumul de versuri „Ritmuri contemporane“ al tinărului poet Toma George Maiorescu. Cele patru cicluri ale cărții, „Inima muntelui“, „Orizont“, „Planeta roșie“, „Skipetaria“, precum și poemul „Presiunat zlua unu“ sînt inspirate din realitățile vremii noastre. În cel mai interesant ciclu din carte, „Inima muntelui“, autorul înlesnește cititorului posibilitatea de a percepe transformările fundamentale petrecute în munca și viața minerilor eliberați de robia capitalistă: „Am ascultat astăzi din nou / inima muntelui / smulsă din lanțurile inerției / de așezată energie a partidului. / Și am văzut din ere stratificate cu răbdare / (tîșnind spre suprafața pămîntului / codrii carbonizați / cu forța exploziilor solare... / Am ascultat azi din nou / inima muntelui: / bătea ca inima omului“.

Se rețin și din celelalte cicluri poezii străbătute de fior artistic, puternice prin ineditul imaginii (mai ales din „Skipetaria“ — un fel de jurnal liric din R.P. Albania). Dar există în carte și o discursivitate care împinge versul lui Toma George Maiorescu spre rarefierea imaginii poetice. Stăpînirea mai riguroasă a mijloacelor artistice, evitarea grandilovenței și prozaismelor ar fi sporit calitățile volumului.

În orice caz, atât pentru reușitele cit și pentru eșecurile sale, cartea lui T. G. Maiorescu ar merita o analiză atentă în coloanele revistelor noastre literare.

Se rețin și din celelalte cicluri poezii străbătute de fior artistic, puternice prin ineditul imaginii (mai ales din „Skipetaria“ — un fel de jurnal liric din R.P. Albania). Dar există în carte și o discursivitate care împinge versul lui Toma George Maiorescu spre rarefierea imaginii poetice. Stăpînirea mai riguroasă a mijloacelor artistice, evitarea grandilovenței și prozaismelor ar fi sporit calitățile volumului.

Dumitru Hîncu: „Kogălniceanu“

În colecția „Oameni de seamă“ a apărut un demult o cuprinzătoare biografie a lui Mihail Kogălniceanu, a cărui personalitate a dominat în mare măsură viața literară și politică a celei de-a doua jumătăți a veacului trecut. Autorul, Dumitru Hîncu, urmărește îndeaproape viața și formația intelectuală a lui Kogălniceanu, oprindu-se cu precădere la acele aspecte care constituie trăsătura pozitivă a omului de stat, a literatului și a profesorului de istorie națională la Academia Mihăileană.

Pagini deosebit de interesante sînt cele închinete activității sociale a lui Kogălniceanu, care, împreună cu alți fruntași ai vieții leșene, a pregătit revoluția de la 1848 și a contribuit în mod hotărîtor la marele act al Unirii Principatelor, în 1859. Bazat pe documente, autorul biografiei reconstituie într-un stil atrăgător ambianța social-politică a vremii. Studiul lui Dumitru Hîncu, prevăzut cu numeroase facsimile ale documentelor vremii precum și cu fotografii, constituie o contribuție interesantă la cunoașterea unei agitate epoci din istoria Moldovei.

De vorbă CU DIMOS RENDIS

Intenționasem să-i solicit poetului Dimos Rendis un interviu cu prilejul apariției poemului „Împărăția proletară“. Aflasem că autorul își exprimase dorința să ducă mai departe, pînă în zilele noastre, acțiunea epică a poemului. I-am mărturisit acest lucru și discuția s-a legat lesne.

— „Împărăția proletară“ — îmi spune Dimos Rendis — poate avea drept subtitlu cuvintele: „în stradă“. Tot ce se povestește în paginile cărții se petrece în stradă, în mijlocul maselor revoluționare. Ce va aduce nou partea a doua a acestui poem la care lucrez în prezent? Voi desprinde din mulțimea de pe stradă cîțiva oameni sau un singur om, voi urmări destinul lui în anii aceștia, felul cum se împlinesc năzuințele lui, voi căuta să descopăr modul cum se adîncesc în caracterul său noile valori ale conștiinței socialiste.

Încerc să aflu stadiul în care se află poemul.

— Am o modalitate curioasă de a scrie — îmi răspunde scriitorul. Definitivez totul în minte. Iată, de pildă: am reluat mitul despre Icar, în care intenționez să abordez, sub învelișul mitologic, probleme ale artei în zilele noastre. Este un poem conceput în zece cînturi. În gîndul meu totul este scris, de la primul pînă la ultimul vers. Și, totuși, nu mă încumet încă să-l aștern pe hîrtie.

— Recent a apărut volumul II al romanului „Ulișa Piperului Sălbatic“. Volumul III va fi și ultimul?

— În prezent finisez volumul III. Nu sînt încă mulțumit. Materialul trăit pe care l-am folosit și intenționez să-l folosesc în continuare îmi acoperă paginile nelăsîndu-mi de multe ori răgazul de a-l selecționa. Acest lucru se simte mai mult în volumul I și mai puțin în cel de-al II-lea. Cu modesta experiență de prozator pe care am cîștigat-o pînă acum, sper ca volumul al III-lea — ultimul — să fie mai bun.

— Ce perioadă e cuprinsă în volumul al III-lea?

— Acțiunea volumului apărut de curînd se termină în ziua eliberării Greciei de sub jugul hitlerist. Narațiunea volumului al III-lea începe în aceeași zi. Oamenii care au suferit și au luptat pentru libertate nu s-au bucurat de ea. Li s-a furat libertatea. Visurile lor au fost spulberate. Sper că cititorii au să-mi ierte lungimea romanului, dar perioada pe care o înfățișez (1940-1946) este atât de bogată, atât de complexă, încît uneori mă mir și eu cum se poate concentra totul chiar în trei volume.

— Am auzit că pregățiți și o piesă de teatru.

— Am mai lucrat în domeniul teatrului și în permanență cizelez în minte replici destinate scenei. Teatrul, de altfel, a fost „debutul“ meu. În ultimul timp s-a jucat în limba greacă piesa mea „Bolta de vișă de vie“, la care fîn foarte mult. Acum lucrez la o piesă inspirată din lupta clasei nuncitoare din R.P.R.

Ghicîndu-mi parcă noua întrebare, Dimos Rendis adăugă:

— Restul reprezintă proiecte îndepărtate. Voi fi pe deplin mulțumit dacă în cinstea Congresului partidului voi putea preda editurii lucrările mai sus menționate.

AL. NICHITA

Gheorghe TOMOZEI

Aur și argint

Arginturile serii de toamnă le desprînzii de pe rotunda pleoapă a stînselor oglinzii în care ploii piezișe-și înveșniciră stropii și, moale, filfiirea aripilor de dropii...

E ruginită floarea grădinilor străvechi și apele strivite-n tre lespezi le priveghi să curgă peste țărîni și-n urmă să ridice pîlpîitoare, ceara sălbaticelor spice.

Privirea, peste cîmpuri pe veci unite-o plimbi, nu-i aur pentru care lumina lor s-o schimbă, c-a fost amară truda pînă să poți pricepe că nesfîrșirea lumii sub pașii tăi începe.

Vezi, aurul în peșteri sau în adîncuri nu-i, e-n spice sau în miezul tomaticeii gutui — și-n trupuri de tractoare, nu-n spade lungi, de oști, arginturile serii de toamnă, le cunoști...

DIN REPUBLICA CEHOSLOVACĂ

● Iată cîteva date interesante despre dezvoltarea presei în Cehoslovacia de astăzi. În toată țara apar 130 periodice culturale și artistice, 117 reviste tehnico-economice, 48 juridice, 59 pedagogice și filologice, 48 de științe naturale, 51 sanitare și medicale, 48 agricole, 24 sindicale, 36 publicații pentru tineret și copii, 39 publicații sportive etc.

● Institutul de literatură cehă de pe lingă Academia cehoslovacă de științe lucrează la o serie de reconsiderări a operelor clasice literaturii cehe Vladislav Vancura și Ivan Olbricht. Lucrările sînt într-o fază avansată și sînt conduse de dr. Rudolf Havel, unul dintre cei mai buni cunoscători ai literaturii cehoslovace.

● Cultura asiatică și africană se bucură de un mare interes în Cehoslovacia. Revista „New Orient Bimonthly“ — care apare de șase ori pe an, în limba engleză, sub conducerea orientalistului dr. D. Zbavitel — publică numeroase studii și materiale menite să contribuie la o mai bună cunoaștere reciprocă a culturilor respective.

● La Institutul de literatură cehă se lucrează la întocmirea unui dicționar al teatrului ceh și slovac: de asemenea, tot aci se pregătește editarea unui dicționar biografic și bibliografic al scriitorilor cehi.

● Opera maestrului Mihail Sadoveanu se bucură de mare popularitate în Cehoslovacia. În ultimii patru ani au apărut în traducere cehă romanele „Nicoară Potcoavă“, „Venea o moară pe Siret“, „Baltagul“ și „Mitrea Cocor“. Anul acesta va apare în traducerea lui Otakar Jirous un nou volum de povestiri al maestrului prozei române.

● Opera academicianului octogenar Zdenek Nejedly a apărut pînă în prezent în 46 de volume, într-un tiraj de peste o jumătate de milion de exemplare.

● Editura „Artia“ din Praga, care editează în 15 limbi cărți destinate în special străinătății, a tipărit în ultimii nouă ani peste 1.000 de titluri, într-un tiraj de 16 milioane exemplare. Cărțile au fost exportate în 30 de țări diferite.

Ostrava: Inima de oțel a Cehoslovaciei

Articol scris pentru „Flacăra” de Iaroslav Hrabal
ziarist din R. Cehoslovacă

↓ Se dezvoltă necontenit uzinele „Klement Gottwald” din Kuncice (Ostrava).

Cehii obișnuiesc să adauge la numele orașelor patriei încă unul, sugestiv pentru specificul lor. Praga, de pildă, este „Orașul de aur” sau „Oraș cu 100 de turnuri”, iar Plzenul e „Plzenul cel negru”. Ostrava e „Inima de oțel a republicii”.

Ca o adevărată inimă vie, Ostrava pulsează sînge sănătos, dînd via întregii industrii cehoslovace. 80 la sută din producția actuală de antracit a țării provine din bazinul carbonifer Ostrava-Karvin. Furnalele Ostrav dau anual 80 la sută din producția de fontă pe întreaga țară, iar cuptoarele Siemens-Martin produc 72 la sută din oțelul republicii. Cît despre cocs siderurgic, acesta se produce aproape numai în partea locului. Și cînd gîndești că teritoriul regiunii Ostrava nu reprezintă decît 4,3 la sută din suprafața totală a țării!...

Regiunea Ostrava a fost bogată și în trecut, însă avuțiile ei îmbuibă pe atunci cîteva familii de potențați, ca Rotschild din Viena, Petsch din Praga, Wilczek, Guttman și alții, din Ostrava.

În jurul palatelor strălucitoare, ridicare de magnații cărbunelui și proprietarii uriașelor fabrici, flămînzeau sute de familii de muncitori. coloniile de la marginea orașului, stăpînite de capitaliști, oamenii locuiau clăie peste grămadă în niște cocioabe mizere, iar mii de șomeri rătăceau pe străzi. În zilele geroase, cei care n-aveau adăpost se strîngeau grămadă la periferia Ostravei, acolo unde se varsă zgura din furnale, căutînd un pic de căldură. De multe ori lava fierbinte se prăbușea, prinzînd dedesubt pe nenorociții „hoți de căldură”...

Cine a văzut Ostrava înainte de război și chiar cel ce a văzut-o acum zece ani n-ar mai recunoaște-o astăzi.

Ca să construiască oțelăriile din Vitkovice (Ostrava) — un combinat siderurgic — capitaliștii au avut nevoie de zece ani. Muncitorii eliberați de exploatarea sălbatică au ridicat în mai puțin de cinci ani minunate uzine siderurgice „Klement Gottwald” de la Kuncice, în împrejurimi Ostravei!

La început, acolo, lângă Kuncice, erau doar niște pășuni... Niște pășuni întinse pe un teren mlăștinos. Și iată că într-o bună zi din toamna anul 1949 primele tîrnăcoape s-au înfipt în pămîntul acela pustiu.

Peste 60.000 de băieți și fete au răspuns cu însufletire la chemarea Uniunii Tineretului Cehoslovac. Șantierul a prins viață. Iar la sfîrșitul lucrărilor de construcție, o bună parte dintre ei s-au statornicit acolo, lucrînd ca muncitori calificați în uzina pe care o clădiseră cu mîinile lor.

★

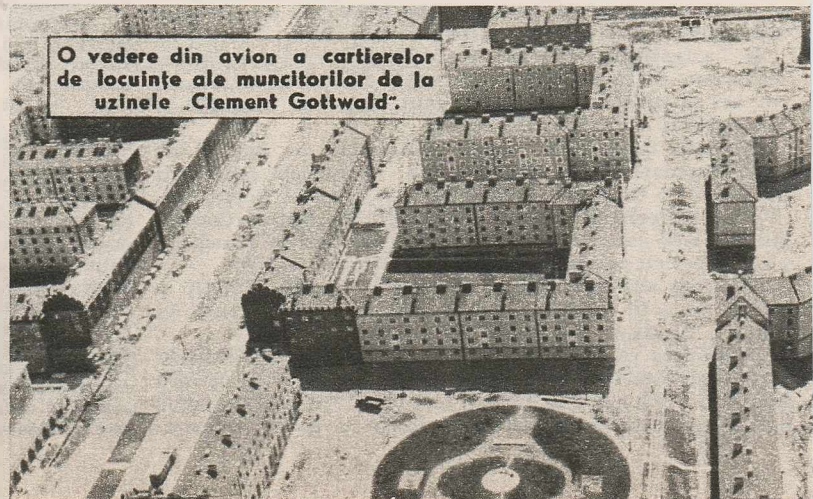
Una dintre cele mai impunătoare construcții ale noilor uzine este podul din beton-armat pentru transportul minereului la furnale. Trenuri între care circulă în voie pe acest pod, într-un du-te-vino neînterupt. Procesul muncii este complet mecanizat.

În preajma furnalelor mai există încă două instalații importante: macara cu brațul lung de 140 m și instalația de fierbere a minereului. Aceasta din urmă are menirea de a împiedica — pe cît se poate — răspîndirea prafului de minereu în cartierele de locuit, așa cum se întîmpla cu vechile cuptoare.

În afară de uriașele uzine siderurgice, în regiunea Ostrava s-au construit și o serie de fabrici, baraje, căi ferate, gări. S-au clădit aci locuințe moderne pentru 165.000 de oameni ai muncii, folosindu-se noul stil arhitectonic cehoslovac, inspirat din cele mai frumoase modele de arhitectură ale Renașterii cehice. Se ridică școli noi și încăpătoare, case de cultură, cluburi, creșe și spitale.

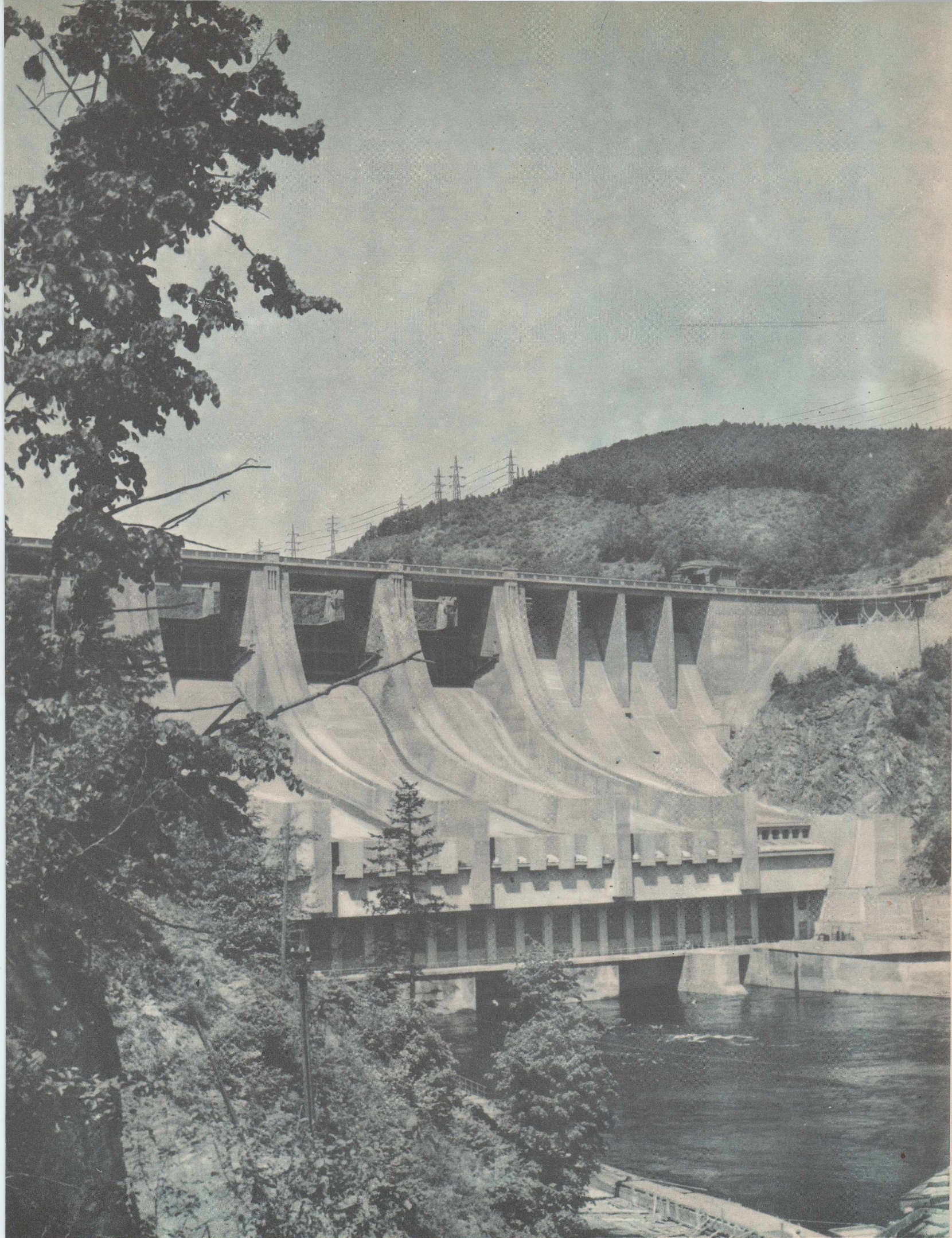
În orașul unde altădată mizeria cutreiera în voie, vedem astăzi oameni bine îmbrăcați, copii sănătoși și gospodării moderne, înzestrate cu toate ce este necesare. Cît de grăitor este faptul că, numai într-un singur an, de Ziua Minerului, 100 de mineri și-au cumpărat cu primele obținute autoturisme noi de tipul cel mai modern, iar alți 500, motocicletă. În locuințele oamenilor muncii găsești aparate de radio și televizoare, frigider și mașini de spălat electric, pian, covoare, mobile noi.

Ostrava, „Inima de oțel a republicii”, bate într-un ritm sănătos. Ea este cunoscută nu numai în Cehoslovacia. Produsele întreprinderilor din Ostrava ajung în China, România, Ungaria, Bulgaria, Albania, în toate țările lagărului socialist, precum și în țările capitaliste, peste tot fiind apreciate pentru înalta lor valoare tehnică.

O vedere din avion a cartierelor de locuințe ale muncitorilor de la uzinele „Klement Gottwald”.

idrocenrala de la Slapy este una din marile construcții ale Cehoslovaciei noi, expresie a înaltului nivel al tehnicii din țara vecină și prietenă.
In fotografie: barajul hidrocentralei

(Foto: C. T. K.)

„Orașul de Aur” — capitala R. Cehoslovace — și-a îmbrăcat straine primăvăratice.

(Foto : C. T.)

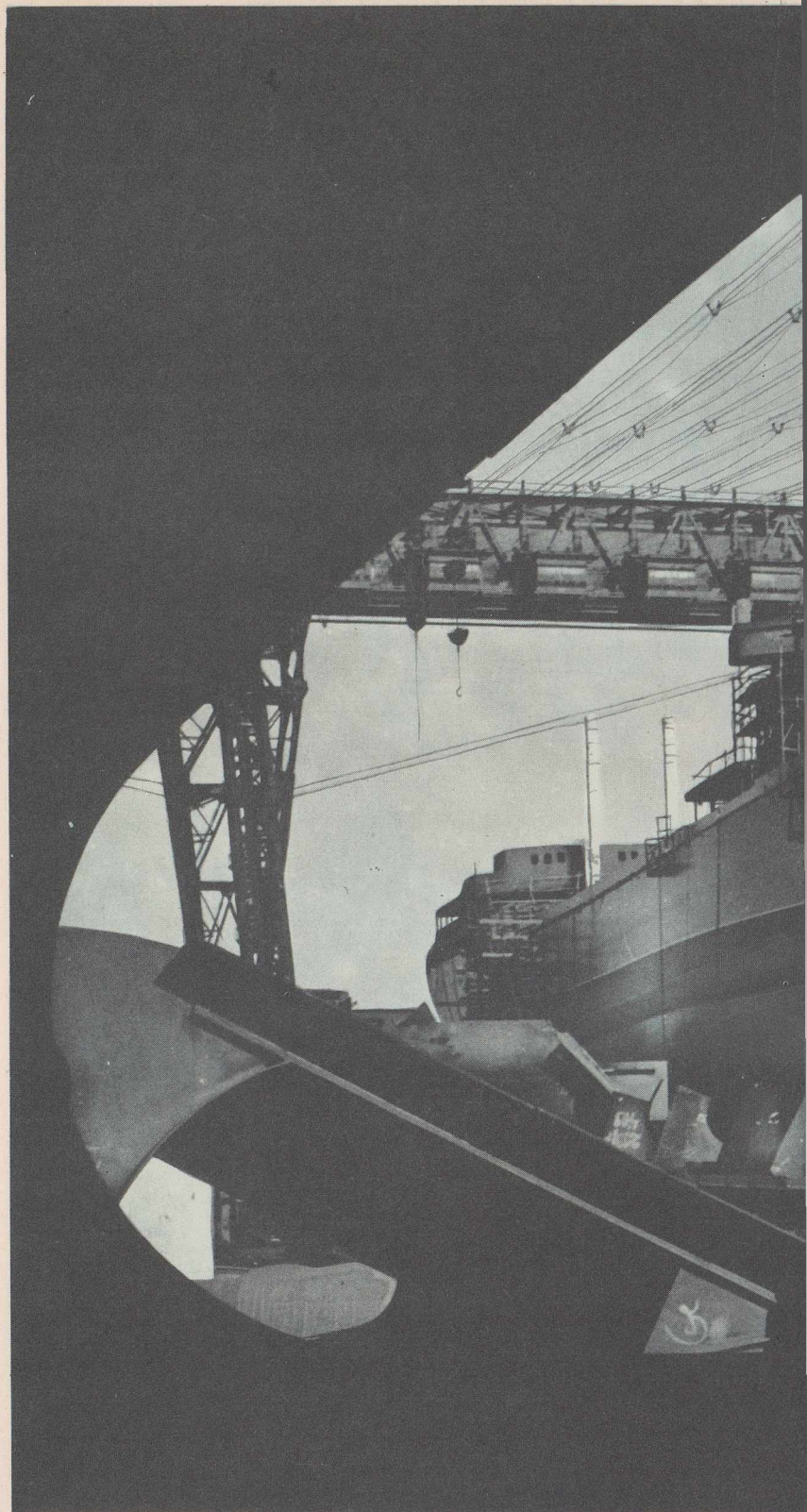

Drașul Dresda, distrus în timpul războiului de bombardamentele anglo-americane, a fost refăcut în întregime în anii de la eliberare, fiind astăzi unul din cele mai înfloritoare orașe ale R. D. Germane.

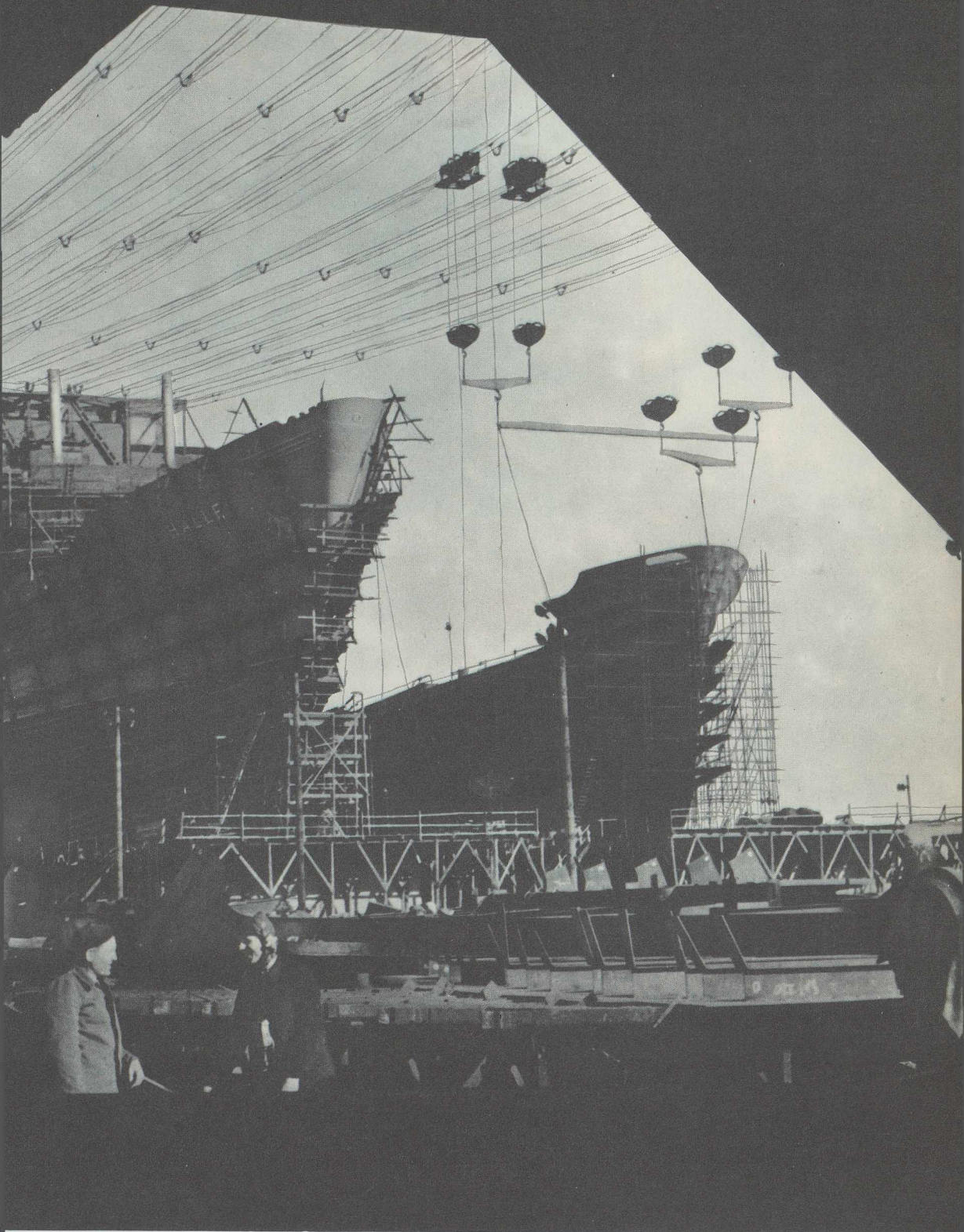
(Fotografie de I. HANANEL)

Vasele maritime construite pe șantierele de la Stralsund, Wismar, Rostock și Warnemünde constituie mândria constructorilor de vase din R. D. Germană. În fotografie aspect al șantierului naval Warnow din Warnemünde, cel mai mare din Europa.

Monumentul lui Lenin, din Eisleben, așa cum i-a întîmpinat pe glorioșii eliberatori.

ÎN ZIUA CEA MARE A VICTORIEI

Sînt cincisprezece ani de atunci. În centrul orașelului Eisleben, o dată cu înfrîngerea hoardelor hitleriste de către glorioșii ostași sovietici apără un monument. Pe soclu era încrustat:

„... Acest monument a fost răpit din Rusia de către criminalii de război germani. Ei aveau gînd să-l topească, ca să mai prelungească războiul criminal...”

★

...1941. Cînd scîrțitul prelung al lanțurilor macaralei se stînsese și scripetele încrămeni, nuncitorii aflați în curtea uzinelor metalurgice Breslau-Silezia recunoscuseră—sub pinza care încerca să ascundă contururile blocului de bronz adus la topit—chipul omului cu șapcă. Omul al cărui nume chiar numai șoptit în fața călăilor naziști te-ar fi adus la plutonul de execuție.

Abia cînd fluierul și cravașa supraveghetorului intrară în funcțiune, scripetele coborî blocul metalic încet, cu grijă, înapoi pe vagonul platformă. Meșterii-robi, specialiști în arta topitului, clătînară din cap a neîncredere.

— Dacă porunciți să introducem acest bloc ariș în cuptoare, ele vor fi scoase din uz. Doar nici cei de la uzinele Kattowice n-au putut să-l topească...

★

Un an întreg a rătăcit vagonul-platformă din uzină în uzină, din topitorie în topitorie. Și nicăieri nu s-a găsit vreun meșter, un lucrător sau ucenic care să vrea să dea pradă focului statuia omului cu șapcă. Pe unde trecea statuia lăsa scînteii. Scînteii vii și luminoase în inimile care prindeau să bată mai puternic, mai repede, în ritmul cel nou al speranței.

În iunie 1942, dispecerul societății „Montan-Werke” din Viena a retrimis vagonul-platformă în adîncul Germaniei, la topitoriile de aramă din regiunea minieră Mansfeld-Saxonia.

Descărcînd blocul masiv de aproape 6 tone, nuncitorii germani au recunoscut și ei pe omul cu șapcă. Nu — au gîndit, ca peste tot de altfel, și muncitorii de aici — blocul de bronz nu trebuie să ajungă în cuptor! Motivul fu găsit repede:

— Sînt prea mici cuptoarele noastre.

De data aceasta masa de metal a fost îndreptată — nimeni nu mai știa pentru a cîta cară — la uzinele „Krughütte” din Eisleben, unul dintre cele mai mari combinate de aramă din Germania.

De peste patru sute de ani dăinuiesc minele de cupru și cărbune din bazinul Eisleben. Generații de metalurgiști și mineri s-au născut aci, au trudit și s-au răscolat împotriva cruntei exploatare. Represiunile singeroase n-au putut frînge spiritul revoluționar chiar și în cei mai negri ani ai terorii naziste. Și iată că și aci a poposit, purtată pe panglicile de oțel ale liniilor ferate, statuia omului cu șapcă. Era în toamna lui 1943. Războiul, deși își arăta de pe atunci sfîrșitul, totuși se mai purta — și încă tot mai crîncen. Topitoriile din Germania trebuiau să furnizeze cantități tot mai mari de metal uzinelor de război. Clopotele bisericilor din Franța ocupată, sfșnicele sinagogelor dărîmate sau transformate în grajduri, din Polonia, policandrelle catedralelor belgiene, grilajurile parcurilor, rafturile de aluminiu ale bibliotecilor, pătușurile copiilor uciși în brațele mamelor de pe teritoriul sovietic vremelnice ocupat, tot ce constituia metal, indiferent dacă fusese modelat de un artist pentru muzeu ori presat de un lucrător în scop casnic ori industrial, era încărcat și zvîrlit în gurile de balaur ale topitoriilor. Dar cu cît hitleristii umblau mai turbați după metal, cu atît însemna că s-a îngustat mai mult perimetrul de mișcare și de brigandaj al fiarei fasciste. Se apropia... se apropia ziua. Marea zi a Victoriei...

★

La uzina Krughütte din Eisleben emoția fu extraordinară cînd macaraua ridică de pe platformă blocul de metal.

— Fraților e... — atît putu spune unul dintre muncitori.

Și pe dată ce rușii, care fuseseră aduși cu sila la muncă în acea uzină — ca și în alte părți ale Germaniei — recunoscuseră pe omul cu șapcă, lăsară vagonetele pe care le împingeau, năvîlind sub macara.

— Zurück!

Gardianul cu cască îndreptă țeva automataului spre ei, neînțelegînd ce se petrece, bănuind o încercare de revoltă. Macaragiul, emoționat, oprise coborîrea. Maistrul și ceilalți lucrători germani care stăteau la o parte recunoscuseră la rîndul lor pe cine întruhipa statuia. Mulți dintre ei aveau lacrimi în ochi.

„Asta nu o vor face!” — fu hotărîrea organizației comuniste ilegale de la uzinele Krughütte. Totul fu hotărît și executat cu cea mai mare rapiditate. Descărcat și trimis la topit, blocul de bronz dispăru pe drum. El dispăru pe drumul

dintre rampa de descărcare și gura cuptorului, fiind ascuns, cu riscul vieții, într-o magazie depărtată și acoperit cu șpanuri de oțel.

★

Războiul se apropia de sfîrșit. Uzinele de armament ascunse în subterane își cereau furibunde hrana. Primind lovitură după lovitură, „imperiu” hitlerist trimitea la topit pînă și nasturii de tinichea. Telefoanele zbîrnăiau la topitorii, cerînd, implorînd, amenințînd. Controltoarele peste controltoarele. La uzinele Krughütte sosește un inspector. Cercetează toate ungherele. Ajunge și la magazie. Sub maldărul de șpanuri descoperă blocul de bronz al omului cu șapcă.

— Asta ce-nseamnă? — urlă turbat inspectorul.

— Nu se poate topi... — explică un maistru bătrîn. Nu intră pe gura cuptorului.

— Cum? — zberă din nou hitleristul. Nu intră? Trădare! Sabotaj! Să fie tăiat în bucăți...

Dar tuburile cu oxigen erau defecte. Aparatului de tăiat îi lipsea o piesă. Au trecut iar zile și zile. Inspectorul era foc și pară. Plecă să procure piese și aparat nou. Era însă prea târziu... Ziua Victoriei, a mării Victoriei a popoarelor sovietice și a strălucitei și neînvînșei lor armate împotriva fascismului, era la cîțiva pași. Coloanele trupelor sovietice mărșăluiau victorioase spre Elba. Ostașii treceau tăcuți prin „dorfuri”, „burguri” și „städte”.

...Bitterfeld, cu coșurile subțiri ale uzinelor... Carierele de nisip din Laufberg... Halle... Minele din Mansfeld... O placă indicatoare: Eisleben.

Și iată... În mijlocul orașelului, pe un soclu provizoriu, un om cu șapcă, cu mina stîngă pe reverul larg al hainei, dreapta în buzunar și privirea blîndă și vie, vie, vie.

— E Lenin! — strigară entuziasmați și înflăcărați ostașii.

Pierise oboseala marșurilor nesfîrșite și grelele amintiri de război.

— E Lenin!

Capelele zburară în aer. Uralele izbucniră deodată din toate piepturile celor oprîți să contemple monumentul despre care nimeni nu știa prin ce împrejurare îi întîmpina. Dar tot atunci, din partea opusă a șoselei apără o altă coloană. Erau deportații, fantomele schietice care putuseră supraviețui lagărelor morții. Și acum, eliberați prin jertfa acestor bărbați, acestor tați și frați ruși în uniforme, o porniseră pe jos. Nu mai aveau răbdare să aștepte trenul. Voiau să guste, pe șoselele și cîmpiile fără gardurile sîrmei ghimpate, libertatea.

Întîlnirea lor cu Lenin s-a desfășurat în același timp. Au rămas o clipă înmărmuriți, apoi bucuria revederii s-a dezlănțuit. S-au repezit la monument, l-au înconjurat, au sărutat mîna și obrazul omului cu șapcă. Omul cu șapcă, creatorul statului care a făurit eroii care i-au salvat de la picire.

Un ordin scurt. Coloanele militare se aliniară. Drapelele de luptă fură scoase din huse și desfășurate. Încă o comandă. Și în sunetele vesele și biruitoare ale fanfarei, vitejii care mărșăluiseră luptînd din greu de la Stalingrad și pînă la Eisleben defilară cu ochii țîntă spre cel care-i aștepta de patru ani acolo, în Germania, turnat în bronz și păzit de mîinile tovarășești ale unor muncitori ruși și germani.

★

„... Acest monument a fost răpit din Rusia de către criminalii de război germani. Ei aveau de gînd să-l topească, ca să mai prelungească războiul criminal. Incă o comandă. Dar s-au opus antifasciștii de la uzinele „Krughütte”, care au ascuns monumentul...”

Antifasciștii au instalat monumentul în piața din Eisleben — în cinstea Armatei Sovietice și a măreței sale victorie care a dus la eliberarea popoarelor de sub jugul fascist. Muncitorii din Eisleben (azi oraș în Republica Democrată Germană), nemaivînd să se despartă de omul cu șapcă, l-au păstrat și pe mai departe, la loc de cinste, în piața orașului. Iar în schimb, au trimis în dar orașului Pușkino, de lângă Leningrad — de unde hitleristii furaseră monumentul — chipul dînzului revoluționar german Ernst Thälmann, turnat în metal.

Anton ALEXE

Acasă la omul

Fotoreportaj de F. URSEANU

Titlul de mai sus ar putea să vă pară ciudat: e vorba oare de o întâmplare romântică, cu subiect hibernal, sau de o povestioară pentru copii? Dacă vă vom anunța că e vorba de un reportaj, ne veți răspunde, desigur, că vă înducem în eroare, deoarece iarna a plecat de mult și, o dată cu ea, s-a topit și ultimul om de zăpadă!

Și totuși, bucureșteanul, oricât de grăbit ar fi, observă din când în când un „omuleț de zăpadă” care-i zîmbește grațios de pe caroseria unor cochete autovehicule ce alimentează marile și micile restaurante ale Capitalei. Este același omuleț de zăpadă pe care gospodinele îl descoperă pe fiecare pachetel cu sarmale conservate la minus 35 de grade, pe fiecare pungă cu colțunași sau pe fiecare plic din material plastic umplut pînă la refuz cu tocană sîrbească. Intr-un cuvînt este vorba de omulețul alb care apare pe cele câteva zeci de produse preparate și păstrate la frig, cu care comerțul de stat ajută multor gospodine să se mai... elibereze de sub tirania mașinii de gătit.

Cine-i acest „personaj” care ne amintește de iarnă, tot timpul anului? Nu-i necesar să vi-l prezentăm: omulețul

Un produs nou și leftin: tocană în... plic. Deci, cît mai multe magazine cu instalații frigorifice, pentru răspîndirea unor asemenea produse...

se recomandă singur: „reprezent Antrefrigul!”

Așadar, ați înțeles: prezentul fotoreportaj îl realizăm acasă la omulețul de zăpadă. Acolo unde-i iarnă veșnică, deși „Antrefrigul” nu-i în Antarctica, ci doar dincolo de triajul gării Obor: acolo unde se prepară pe bandă rulantă și se păstrează la rece — într-adevăr la rece — o bună parte din ce consumă în fiecare zi uriașul stomac al Capitalei.

... De curînd, pe lângă profilul său... polar, „Antrefrigul” a mai căpătat o înfățișare în activitatea sa: întreprinderea a devenit și unica furnizoare de materie primă pentru cele aproape o mie de grătare care sîrîie zilnic în marile și micile restaurante ale Bucureștiului. Cu alte cuvinte, de aici „izvorăsc” cei peste 100.000 de tradiționali „mititei” pe care îi consumă bucureștenii în fiecare seară și cele 20.000 de fripturi la grătar care „parfumează”, în serile de vară, cartierele orașului.

Așadar, o întreprindere menită să garanteze calitatea produselor, să trimită restaurantelor și bufetelor numai

carne proaspătă, controlată de medici, preparată de specialiști, condimentată după rețetă și transportată la timp, în condiții igienice.

Din păcate, lucrurile nu se întîmplă totdeauna așa. Iată de pildă că, în ultima vreme, controlul obștesc a constatat că „Antrefrigul” nu

Nici un gram mai puțin. Fiecare friptură trece mai întîi pe talerul cîntarului de precizie. Și lucrul acesta îl fac zeci de măcelari.

a respectat rețetarul la prepararea mititeilor iar aprovizionarea restaurantelor pe care le deservește nu a fost făcută în mod ritmic și operativ. Însușindu-și critica ce i s-a făcut, conducerea întreprinderii „Antrefrig” a luat măsuri de respectare întocmai a rețetelor, iar

în scopul unei mai bune aprovizionări a restaurantelor, întreprinderea va fi dotată cu mijloace suplimentare de transport.

Și acum — vă oferim prilejul de a face o vizită acasă la... omul de zăpadă. Și aceasta, cu ajutorul aparatului fotografic...

Cu asemenea mașini se transportă specialitățile de carne furnizate de „Antrefrig” restaurantelor și bufetelor din Capitală. Însă pentru o aprovizionare ritmică și operativă a acestora e necesară sporirea mijloacelor de transport.

le zăpadă...

lată: din această mașină de tocat carne izvorăște materia primă pentru cel 100.000 mititel furnizați în fiecare zi tuturor restaurantelor din București.

FIECARE SPECTACOL — O PREMIERĂ

Opinii pe scurt

„Aristocrații” lui Pogodin ne sînt — ca să spunem așa — cunoștințe destul de vechi. De peste jumătate de an, de cînd își trăiesc pe scena Teatrului Muncitoresc-Giulești frămîntata existență și procesul de regenerare sufletească, eroii piesei lui Nikolai Pogodin au trecut rampa spre public, căpătînd cu fiecare spectacol noi și noi prieteni. La vremea sa, premiera a primit aplauze binemeritate și cronici elogioase; dar un spectacol nu viețuiește doar prin gloria premierei și prin aprecierile specialiștilor. Și iată că, văzut acum, la peste șase luni de la primul spectacol, „Aristocrații” se arată a-și menține intactă inițiala strălucire și tensiune emoțională.

Trebuie să recunoaștem că lucrul acesta este cu deosebire dificil la o piesă de factura „Aristocraților”. Din cele 28 de personaje ale sale, aproape toate sînt personaje principale, și în multe din numeroasele sale tablouri toți acești eroi sînt prezenți în scenă. Regizorul Horea Popescu a rezolvat admirabil — ajutat fiind și de decorurile lui Jules Perahim — mișcarea în scenă a unui asemenea mare număr de personaje, și această mișcare își păstrează acum, o dată cu perfectă-i veridicitate, și preciziunea fixată inițial de regizor. Dar, mai ales, impresionează sinceritatea jocului actoricesc, trăirea intensă — de către fiecare interpret — a zbuciumului eroului său. Spectatorul simte că actorii joacă cu plăcere în acest spectacol și lucrul acesta e de înțeles: piesa lui Pogodin — scrisă cu peste 20 de ani în urmă și evocînd întîmplări petrecute acum aproape 30 de ani — vorbește cu înaltă măiestrie despre transfor-

marea conștiinței unor oameni, în condițiile fărîurii orînduirii socialiste în U.R.S.S. Dar oamenii aceștia nu sînt fiecine, sînt „aristocrații” care se refuză muncii cu aceeași încăpăținare „nobilă” cu care se refuza decedata clasă a aristocraților feudali. Numai că ei nu trăiesc în virful vreunei piramide sociale, ci la subsolul ei și se numesc — pe numele lor adevărat — hoți și escroci, prostituate și sabotori, proxenete și delapidatori. Cu asemenea oameni, cîțiva cekişti au trebuit să construiască canalul Belomor — un important obiectiv economic; pe acești reprezentanți ai lumii interlope au trebuit ei să-i reeduce, să-i aducă la nivelul moral al constructorilor socialismului. De fapt, ambele acțiuni se condiționează și se determină reciproc: prin muncă, oamenii aceștia sînt redați vieții și societății, iar spre muncă ei sînt îndemnați de comuniști, care știu să dezvolte grăunțele de omenesc, de simțire curată, de demnitate, existent încă în fiecare dintre delicvenții. Canalul va fi construit, oamenii, recuperați. Cum? Acest lucru ni-l povestesc, de șase luni încoace, actorii Giuleștiului, retrăind de fiecare dată, cu aceeași emoție, drumul fiecărui personaj...

A remarcă pe unul din actori și a neglija pe altul ar fi nedrept (căci dacă unii sînt foarte buni, toți sînt buni în roluri), iar a-i cita pe toți cei 28 de interpreți este aproape o imposibilitate. Tuturor însă, și neapărat regizorului, spectatorii care vîd pentru prima (sau pentru a doua) oară piesa le sînt recunoscători că realizează din fiecare spectacol o premieră.

Sanda FAUR-DIMA

Artiștii noștri peste hotare

În cursul lunii curente, Teatrul de Operă și Balet din București întreprinde un turneu de zece zile în Republica Populară Bulgaria.

Deplasîndu-se cu un ansamblu de aproape 100 de persoane — dirijor, maestri de balet, balerini, tehnicieni — artiștii noștri vor prezenta la Sofia spectacole cu baletele: „Romeo și Julieta” de Prokofiev, „Lacul lebedelor” de Ciaikovski, „Tricornul” de De Falla, „La piață” de Mihail Jora și „Priculiciul” de Zeno Vancea. Paralel cu aceste spectacole, balerini soliști vor susține cîteva recitaluri în marile întreprinderi din capitala republicii prietene.

Sub conducerea muzicală a dirijorului Cornel Trăilescu și sub directă îndrumare a maestrilor de balet Oleg Danovsky, artist emerit al R.P.R. (care a montat „Lacul lebedelor” și „Priculiciul”), și Vasile Marcu (care a montat „Romeo și Julieta” și „Tricornul”) pe scena Operei din Sofia va evolua, alături de ansamblu, Irinel Liciu, artistă emerită și laureată a Premiului de Stat, care va dansa în „Lacul lebedelor” și „Romeo și Julieta”. Partenerul său este Gheorghe Cotovelea, laureat al Concursurilor internaționale ale tineretului de la Moscova și Viena. Tot în dificilul rol al Julietei va apărea și tînăra balerină Alexa Dumitrache, laureată a Concursurilor internaționale de la Moscova și Viena; Ileana Iliescu va interpreta rolul Odetei-Odille din „Lacul lebedelor”, alături de Irinel Liciu. Partenerul ei va fi Gelu Barbu, laureat al Concursurilor internaționale de la București și Varșovia, care va dansa și în „Priculiciul”.

La reușita acestor spectacole își vor da, de asemenea, concursul dansatorii Cora Benador, Eugen Mărcu și alții.

Așteptat cu viu interes, turneul Teatrului de Operă și Balet va oferi spectatorilor din Sofia prilejul de a face cunoștință atît cu cele două lucrări originale românești, cît și cu baletul „Romeo și Julieta”, unanim considerat ca una din capodoperele muzicii contemporane și care nu a fost încă montat în Republica Populară Bulgaria.

Pasiunea lui Anton Triest

Am cunoscut în Atelierul de zonă C.F.R. din Alba Iulia pe strungarul Anton Triest. Prin înfățișarea și comportarea sa plină de modestie nu se deosebea cu nimic de miile de muncitori din țara noastră care minuesc strungul, de miile de muncitori care — ca și el — au primit diplome de inovatori...

Dar, dincolo de atelier, în încăperile locuinței sale, ni s-a dezvăluit un alt Anton Triest, ni s-a dezvăluit o altă pasiune a strungarului...

Retras în camera sa de lucru Anton Triest șlefuieste cu răbdare o piatră de granit, pină ce rocă dură capătă fațete scipitoare. Alteori cercetează cu lupa zimții unei mărci dezlipite cu grijă de pe vreun plic venit de cine știe unde sau se cufundă în lectura unei cărți de specialitate pentru a identifica o monedă veche descoperită sub lespezi de piatră ori sub brazda proaspăt răsturnată de plugul tractorului.

De peste 40 de ani Anton Triest pasionat colecționar, strânge cu grijă diverse lucruri, luptând în trecut cu serioase sacrificii materiale. Astăzi, când munca sa este retribuită la adevărata sa valoare când inovațiile sale sînt răsplătite iar cei din jurul său privesc cu simpatie îndeletnicirea de colecționar, el și-a putut realiza visul să-și înjghebeze un mic muzeu.

E drept că muzeul lui Anton Triest n-are nimic din vastitatea sălilor unei asemenea instituții culturale. Cercetîndu-l însă cu atenție, el îți oferă la fiecare pas adevărate surprize. În vitrine, 80 de roci; în albume, 18.000 de mărci. Care geolog sau filatelist nu și-a dori asemenea colecții? Mai departe în biblioteca colecționarului sta rînduite 1.600 de cărți, unele adevărate rarități, ca de pildă „Constitutio criminalis Theresiana” din 1769. Vin la rînd: colecția numismatică (1.500 de monede, unele datînd din vremea dacilor și a românilor), colecțiile de insigne, medali și medalioane, o colecție de scoici remarcabile prin mărimea lor, casete în care au fost fixate specimene de fluturi, colecția de obiecte tehnice și — surprinzător în cazul unui fumător — o bogată colecție de țigări românești și străine.

L-am întrebât într-o doară: — Nu vi s-a întîmplat niciodată să rămîneți fără țigări în tabacheră și...

Omul care-mi răspunsese cu promptitudine pînă atunci la fiecare întrebare, uneori ținîndu-mă adevărate lecții de istorie sau mineralogie, păru de data aceasta încurcat și mă privi cu mirare. Pînă la urmă îmi mărturisî că a încercat mai curînd să răsucească o țigară dintr-o rocă pisată decît să fumeze din colecție...

Casa strungarului Anton Triest este deschisă oricui. Nenumăra oameni din oraș și de pe alte meleaguri o vizitează. În cartea impresii au semnat sute de vizitatori. Consemnările lor îți întăresc impresia că te afli în fața unui obiect puțin obișnuit.

Părăsind muzeul strungarului Anton Triest, află — în curtea — o ultimă surpriză: colecția de porumbei, care reunește 16 specimene.

Din stradă, arunc o privire spre clădirea care m-a găzduit timp de câteva ore. Mi se pare că-i lipsește o anumită piesă în exterior: o tăbliță cu inscripția: „Muzeul Anton Triest”. Modestia strungarului specifică comunistului, este în tot atît de mare ca și pasiunea sa.

M. DĂSCĂLESCU

① Strungarul Anton Triest este și un pasionat al... inovațiilor. Marturie sînt cele zece diplome și certificate de inovații. Una dintre acestea: un dispozitiv cu ajutorul căruia timpul de strunjire și filetare a fuselor frînale a fost redus de la 3 ore la 30 de minute.

② Albumul filatelic al strungarului-colecționar s-a îmbogățit cu o nouă piesă, care este cercetată cu atenție...

③ Printre rocile ce pot fi admirate în muzeul lui Anton Triest veți înfîlîni piesele cele mai variate, de la aragonitul de Karlsbad pînă la un fragment din meteoritul care a căzut în... Mexic în anul 1879.

④ Patul pe care-l vedeți în fotografie face notă discordantă în ambianța de muzeu a camerei? Dimpotrivă. Colecționarul l-a găsit aruncat undeva la marginea orașului. Pasionatul strungar i-a redat strălucirea alamei și nu mică i-a fost bucuria să găsească, la unul din capetele patului, o tăbliță cu o inscripție din care rezultă că pe acest pat s-a odihnit — acum 450 de ani — Ion Zapolia, voievod al Ardealului.

⑤ Zece de piese alcătuiesc colecția tehnică a lui Triest: micrometre, șublere, roți dințate, diferite obiecte metalice de uz casnic, toate lucrate cu răbdare și migală, de-a lungul timpului, de însuși icsusitul strungar-colecționar.

CU SARE ȘI PIPER

AM UN COPIL RĂU

de Andi BELEI

Fiul meu, Victor, mi-a rovatat o mare decepție. Creiam despre el că este cuminte, lăd, ascultător, ba chiar sfios, dăca idealul părinților comozii, i, când colo, mi-a fost dat să flu chiar de la vecina mea, madam Popescu, că am un copil rău, prost crescut, insuportabil.

Dar mai întâi să vă explic un devine cazul. Sorinel, neotelul doamnei Popescu, având așezată vîrstă de patru anișori, eci cu un an mai mult decît ul meu Victor, a avut avanajul să descopere cu un an mai evreme deliciul de a trage o alină, un pumn, un ghiont, n pictor, de a da cu ceva în ap, indiferent cui, inclusiv ărintilor, de a scuipa, de a țjura, de a urla între orele 7-13, 5-18 și 21-24 (deoarece în estul timpului face nani); eliciul de a strica jucăriile celorlalti copii, iar la întrebarea: de ce nu le strici și pe-ale tale? — să răspundă: „păi pe-astea ni le-a adus taticu”; deliciul de a călca în picioare pînă la inițiere tricicleta vecinului său le etaj pentru a vedea dacă fie-ul se rupe sau ba; sau, în sfîrit, deliciul de a spune copiilor dunați la el în jurul televizorului: „marș afară, e televizorul meu, sînt scaunele mele, e casa mea”.

Acestate fiind semnalmentele ul Sorinel, eram convins că ste tipul eroului negativ în mare de copii, bineînțeles vicimă a lipsei de daruri și rincipii pedagogice a celor ce-l ducă, respectiv madam Popescu, care disprețuiește din oată inima educația dată colilor în creșe și cămine. Creiam deci că, dimpotrivă, colul meu este la antipodul profesorului său de obrăznicii,

Sorinel. Dar vai! M-am înșelat amarnic.

Întîi a fost primul cucui. Victor, mi l-a arătat plîngînd. Eu l-am pedepsit pentru necumintenie. Apoi a venit cu o buză puțin julită; urla, probabil tot din cauza necumintenței,

și l-am trimis iarăși la colț. Apoi a venit cu un fel de gaură în cap, o rană profundă provocată prin lovirea cu un corp contondent. Tunsoare, pansament și... iar la colț. Și așa mai departe, pînă într-o zi cînd am rămas incognito acasă, ca să văd ce se petrece în timpul dimineții.

Întîi am auzit niște țipete înfiorătoare: era vocea lui Victor. Am dat buzna în hol. Acolo îl văd pe Sorinel dîndu-i în cap lui Victor cu un cub de lemn; cu o mîna îl ținea și cu alta îl căra. Încerc să-i despart, dar Sorinel, indignat de intervenția mea, mă scuipă, îmi strigă „nebulule” și fuge supărat spre bucătărie. Și pe drept cuvînt: îi stricasem joaca. Pînă la prînz am mai asistat la cîteva scene asemănătoare, în care fiul meu urla ca din gură de șarpe la loviturile precise ale priete-

nului său. La ultima scenă lacrimogenă n-am mai putut sta împasibil și m-am înființat la madam Popescu. Am încercat să-i explic cît mai delicat și mai pe ocolite, cunoscîndu-i sensibilitatea, cum că Sorinel al dumneaei se joacă de o manieră puțin cam... forte cu băiatul meu. Dar ea mi-a rețezut-o scurt: „Să mă țerți că țî-o spun, don't le Andi, dar dumneata ești slab pedagog. De ce e fiul dumitale un plîngăcios?” „Păi, să vedeți dv. — încercai eu să protestez. Așa credeam și eu, dar am văzut astăzi cu ochii mei cum nepotetelul dv. îl lovea pe fiul meu. Uitați-vă și la singele ăsta de pe frunte și de la nas.” „Ei, și ce-i? — replică doamna Popescu. Dumneata nu te-ai jucat cînd erai mic? Sînt jocuri băiețești!” „Da, dar vedeți — i-am răspuns eu — băiețește se joacă numai Sorinel, că al meu le în-casează”. „Păi dacă nu știi să-i crești, ce să-ți fac? Educația e o chestie complicată, nu oricine poate crește copiii — zise sentențios madam Popescu. În orice caz, te rog să-i schimbi educația și să-l dezveți să mai plîngă pentru orice fleac, fiindcă, te rog să mă crezi, a început să mă enerveze. Aveți un copil rău, prost crescut, insuportabil, și nu sînt obligată să suport gălăgia copiilor alora” — încheie înfuriată madam Popescu și-mi întoarse spatele.

Acum, după această discuție de principii, stau și mă gîndesc. Ce să schimb? Educația copilului meu sau locuința? În sfîrit, m-am hotărît și am atîșat la spațiul locativ rațional următorul anunț:

OFER:

locuința centrală, gaz metan, contra ceva asemănător, indiferent cartier, indiferent încălzire, numai unei familii de antrenori de lupte, boxeri sau atleți de circ cu minimum doi sau mai mulți copii mai mari de patru ani.

RONDELUL UNUI TĂCUT

Un singur lucru știe: tace;
Exces de zel și modestie.
Să ia poziție, nu-i place,
Cîi stă cu nasul în hîrtie.

Băgat în scripte, se complace
Să stea pierdut în vecnicie.
Un singur lucru știe: tace.
Exces de zel și modestie.

Atunci cînd critica-i prea vie,
Nu ia cuvîntul; nu se face
Să critici lipsuri... Lui îi place
Să nu stîrnească dușmănie...

Un singur lucru știe: tace!

Aurel CODREANU
Alba Iulia

UMOR SOVIETIC

Fără cuvinte.

Desen de A. KRILOV

PE ARIPILE GLUMEI

— Pierre — spuse învățătoarea — compunerea ta despre ciine este o copie, cuvînt cu cuvînt, după compunerea fratelui tău.

— E adevărat, doamnă; doar e vorba despre același ciine!

★

Plimbîndu-se prin grădina zoologică, micul Jean îi arată prietenului său un cerb frumos și îi spuse mîndru: „Și noi avem acasă un cuier de haine exact ca al lui”.

(Din umorul francez)

Adeptul „războiului rece”: „Vine dezghețul. Ar fi bine să înghețăm tratativele privitoare la dezarmare...”

Desen de I. KERȘIN

FEL de FEL

tre noi vecini.

— E mai bine să vă spun din capul locului: noaptea sforți de cutremur perezii, citeodată țip în somn, iar cînd am insomnie nît la vioară.

— Nu-i nimic. Nu mă deranjează.

— Cum? Dormiți chiar alți de greu?

— Ba nu dorm de loc. Sînt... paznic de noapte!

★

— Tăticule, tovarășa profesoară e foarte supărată pe dumneata.

— De ce?

— A spus că dacă nu te apuci să înveți serios algebra... n-am să trec clasa!

★

hamvai.

— De ce urci prin ușa din față?

— Păi, pe aici e mai liber că nu se urcă nimeni!

Din repertoriul Teatrului de buzunar „O.K.”

OPERAȚIA

— piesă în două acte, cu bisturiu —

ACTUL I

Scena se petrece în cabinetul medicului.

Bolnavul: Doctore, nu mai pot!... Operează-mă imediat... pendicită...

Doctorul (îl consultă): Care pendicită? Te operez de hernie! Iudat, în ultima vreme fiecare doilea american face hernie...

Bolnavul: Hernie? Ah, herne! Credeam că apendicele tre-

tie...
Doctorul: Lasă că știu eu mai ne ce trebuie. Te operez de ernie (la bisturiu și începe operația)!

ACTUL II

Scena se petrece alături, în ar-tamentul medicului.

Sofia: Cum a mers?
Medicul: Excelent! Am luat ncisprezece dolari.

Sofia: Te întreb cum a mers operația! Nu crezi că era bine -l fi operat mai întîi de apen-dicită?...

Medicul: Ce, eram prost? Cum să-l operez de apendicită cînd omul are destui bani ca să plă-tească o operație de hernie? Pentru asta iau dublu!

Cortina cade leșinată

(P. S. Pentru trezire din leșin, se ia un dolar).

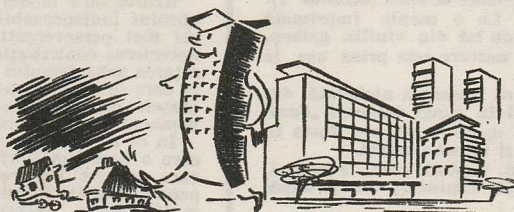
Victor PIȚIGOI

Cu țepi...

Baia comună din satul Ciulnița, raionul Topoloveni, stă nefolosită de ani de zile.

Ca să fie folosită
Baia asta comună,
Credem noi că necesită
„Cineva” o... săpuneală.

I. B.

POLISPORTIVUL

De secolarul București se poate spune —
Și asta, bineînțeles, figurativ —
Că devenind pe zi ce trece tot mai june,
Se dovedește și un bun polisportiv.

Priviți-l de la centru la bariere!

Azi nu mai seamănă cu urbea din vechime
Și dobîndind în juru-i noi cartiere
E priceput la... săritura în lungime.

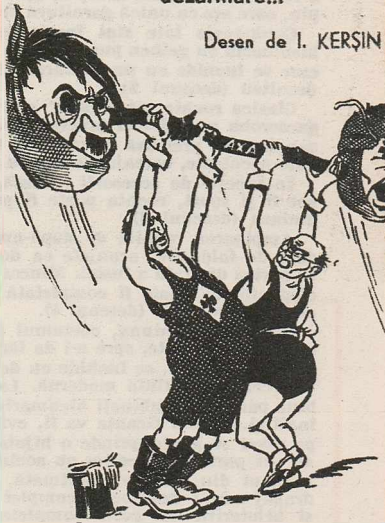
În piața Splaiului, la Tei sau pe Magheru
Și-n alte părți din Capitală, o mulțime
De blocuri se întrec în a străpunge ceru'.
Așa că iați... săritura-n înălțime.

În magazinele cu multă îmbulzeală,
Găsești frumoase țesături ce te conving
Că Bucureștiul, mîndra noastră Capitală,
A obținut rapid victorii și pe... ring.

Din ale lui uzine, în convoaie,
Pornesc — un rod al actualiei ere —
Frumoase troleibuse și tramvaie,
Ce se întrec în cursele de... cai-pulere.

Și renăscut din hărnicii neîntrecute,
Orașul nostru în moderna lui geneză
Schimbîndu-și fața radical, extrem de iute,
Deține astăzi și... recordul de viteză.

V. D. POPA și A. LĂPUȘNEANU

Guvernele Adenauer și Kiși se mențin pe linia „războiului rece”, căuțind să reinvie răpo-sata „axă Berlin-Tokio”.

Desen de I. KERȘIN

Fără cuvinte.

MODA

CITEVA RECOMANDĂRI PENTRU GARDEROBA DE VARĂ

II

Dacă pe vremuri la 30 de ani femeia înceta de a mai fi tânără — astăzi activitatea neobosită pe care o desfășoară în toate domeniile, confortul sport, viața în aer liber, sportul au împins mult mai departe limitele tinereții, permițând creatorilor de modă să folosească din plin originalitatea și fantezia lor în creionarea celor mai variate modele. Pentru tovarășele noastre care sînt tinere — fără a mai fi adolescente sau abia trecute de vîrsta adolescenței — iată cîteva recomandări referitoare la garderoba de vară:

Fără croieli complicate, nota dominantă fiind simplitatea liniilor, accentul cade pe accesorii, pe rafinamentul detaliilor și pe armonia de culori.

Folosind poplinul sau olanda, se poate face pentru dimineață o rochie avînd fusta dreaptă, ușor încrêțită în talie, și un corsaj simplu, care are ca unică garnitură un nasture mare de sidex (desenul 1).

Cordioanele late sînt foarte moderne. La o rochie imprimată bleumarin cu galben putem asorta un cordon lat din vinilin galben, care se încheie cu un nasture. Al doilea nasture este prins sus, la decolteu (desenul 2).

Clasica rochie „chemisier” n-ar trebui să lipsească niciodată din garderoba unei femei practice. Materialul în dungi denumit „Campanella” se pretează foarte bine la acest model, care are fusta în cute necălate, corsajul închis cu nasturi și mincea scurtă.

În funcție de accesorii (geantă, mănuși, pantofi) care, eventual, pot fi și sport, rochia poate fi purtată atît dimineața cît și după-amiază (desenul 3).

Amplizarea rochiei de după-amiază din mătase imprimată este dată de faldurile, aranjate ca două cute duble, ce ies din cordon în partea din față a fustei. Mincea trei sferturi dă rochiei o notă mai elegantă, ce poate fi completată cu un triplu șirag din perle și cu accesorii colorate (desenul 4).

Făcut din șantung, costumul din două piese are fusta strîmtă, cu o cută la spate, spre a-i da lărgimea necesară mișcării. Jacheta, destul de scurtă, se încheie cu doi nasturi și are un rever lat, care îi accentuează linia modernă. La acest costum se potrivesc foarte bine pantofii combinați bleumarin cu alb sau havan cu alb, cu toc înalt și subțire. Geanta va fi, evident, în nuanța pantofilor. Seara, pe rever se poate prinde o bijuterie cu pietre colorate. În urechi se vor purta cercei-clips cu aceleași pietre (desenul 5).

Făcut din mătase imprimată, costumul din două piese are un drapaj care-l deosebește complet de tatorul clasic. Mănușile albe și bijuteriile cu perle completează acest ansamblu (desenul 6).

NE VIZITEAZĂ ȚARA

● Cunoscut publicului nostru în urma vizitei făcute de cînd în calitate de dirijor al Orchestrei Filarmonicii de Stat din Sofia, Constantin Iliev este din nou oaspetele țării noastre, dirijînd de data aceasta Orchestra simfonică a Filarmonicii de Stat „George Enescu” din București și Orchestra Filarmonicii de Stat din Cluj.

● Egon Morbitzer, care ne vizitează în cursul acestei luni, deține un loc de frunt printre violoniștii tinerei generații din Republica Democrată Germană. Fiu de muncitor, născut la 6 februarie 1927 la Olomouc, în Ceho-

slovacia, el a arătat de timpuriu aptitudini deosebite pentru studiul violii. Absolvînd cu succes Academia de Muzică din Viena la vîrsta de 20 de ani, tînărul artist a fost angajat concertmaistru al Orchestrei de stat din Weimar, trecînd apoi la Orchestra de stat din Berlin. Activînd în același timp ca prim-violonist al cvartetului de coarde al Operei germane, el s-a relevat în mod deosebit, contribuind în mare măsură la succesul acestei formații.

În urma invitației primite, Egon Morbitzer va face, în cursul viitoarei stagiuni, un turneu de concerte și în Uniunea Sovietică.

SFATURI practice

CULTIVAREA FLORILOR ÎN GLASTRE

N-am auzit niciodată de vreun om care să spună că nu-i plac florile. Există desigur cazuri de alergii provocate de pollen, există preferințe pentru anumite culori sau anumite forme, dar omul nu acuză pentru aceasta florile, ci propria lui sensibilitate organică.

Voltaire spunea că florile sînt cel mai minunat omagiu pe care natura îl prezintă omului, iar Goethe le considera un balsam al sistemului nervos.

Arhitectura modernă privește florile ca pe un ornament absolut indispensabil. Oamenii sovietici au fost printre cei mai perseverenți, în epoca noastră, în ce privește aprecierea contribuției pe care o aduc florile la înfrumusețarea urbanismului contemporan. Dovadă vie, importanța care se acordă spațiilor și ornamentelor florale în toate orașele din Uniunea Sovietică, precum și în țările de democrație populară.

În ce ne privește, sîntem renumiți pentru dragostea pe care o acordăm florilor. Mulți străini care ne-au vizitat țara numesc Bucureștiul „orașul-grădină”. Aceasta atît pentru spațiile florale din Capitala noastră, cît și pentru multitudinea ghivecelor care împodobesc balcoanele, terasele și ferestrele clădirilor.

E bine să menținem această reputație a urbanismului nostru și — alături de horticultorii cu sarcină specială de a înfrumuseța parcurile publice și străzile — să cultivăm fiecare cît mai multe flori.

A face acest lucru nu e de loc o treabă complicată, chiar dacă nu dispunem de nici un fel de teren. O mină de pămînt într-un ghiveci, o mlădiță de la un vecin, soare și apă la timp — iată la ce se reduce toată operația. O operație care e mult simplificată azi prin existența îngrășămintelor chimice și a insecticidelor ce se pot încorpora ușor în pămîntul de cultură.

Singura grijă pe care trebuie s-o aibă cultivatorul amator este de a uda pămîntul ghiveciului în fiecare zi — seara sau dimineața. O ultimă metodă de udare, experimentată cu succes de horticultorii, este aceea ca, o dată pe lună, să se afunde întregul ghiveci într-un vas cu apă și să se țină acolo aproximativ 10 minute, pînă ce la suprafața apei nu mai apar bule de aer. Timp de o săptămînă după aceea planta e lăsată să se hrănească cu apa pe care și-a înmagazinat-o în acest mod și numai apoi se reîncepe udatul obișnuit.

Dacă vedem că planta tînjește și nu se dezvoltă normal, adăugăm la apa cu care o udăm puțin îngrășămint chimic sau zeamă rămasă de la carnea proaspătă, spălată. În acest din urmă caz adăugăm și puțin praf insecticid, pentru a distruge microorganismele rezultate din spălarea cărnii.

Dacă pe unele plante apar purici-verzi, presărăm prafuri insecticide sau stropim cu o soluție compusă din:

apă de ploaie	1 litru
formol	10 grame
alcool alb	20 "
săpun alb	10 "

O ultimă recomandare de care trebuie să ținem seama este ca glastrele (ghivecele) în care facem plantația să nu fie din metal, ci din pămînt ars sau din lemn poros. Pentru că, pe de-o parte, metalul împiedică generarea anumitor vitamine de care are nevoie planta, iar pe de altă parte, umezeala să poată pătrunde nu numai prin orificiul de comunicație cu vasul de scurgere de dedesubt, ci și prin porii ghiveciului.

JOSIANA

ȘTIAȚI CĂ...

... gălbenușul de ou conține vitaminele A, B₁ și D?

... 100 gr de gălbenuș de ou conțin 862 calorii?

... grăsimea din gălbenușul de ou este foarte folositoare și e necesară dezvoltării organismului copilului?

... gălbenușul de ou poate fi conservat mai multe zile dacă este pus într-o ceașcă și acoperit cu untdelemn?

... Adăugată supelor sau pirei în momentul servirii, gălbenușul face ca acestea să capete un gust mai plăcut, sporindu-le în același timp valoarea nutritivă?

... gălbenușul de ou conține o substanță foarte folositoare pentru piele, substanță folosită în prepararea așa-numitelor „creme de ouă” și care se numește lecitină.

... puteți prepara singur excelentă cremă hrănitoare pentru piele folosind gălbenușul de ou. Amestecați o linguriță de sare și o linguriță de apă cu gălbenușul de ou și cu o lingură de untdelemn sau de ulei parfumat farmaceutic. Frecați bine acest amestec și, dacă vi s-a adăugat și cîteva picături de linciră de benzoe. Această cremă folosiți zilnic, înainte și după ce vă spălați fața.

... gălbenușul de ou conține o substanță foarte folositoare pentru piele, substanță folosită în prepararea așa-numitelor „creme de ouă” și care se numește lecitină.

... gălbenușul de ou conține o substanță foarte folositoare pentru piele, substanță folosită în prepararea așa-numitelor „creme de ouă” și care se numește lecitină.

... gălbenușul de ou conține o substanță foarte folositoare pentru piele, substanță folosită în prepararea așa-numitelor „creme de ouă” și care se numește lecitină.

... gălbenușul de ou conține o substanță foarte folositoare pentru piele, substanță folosită în prepararea așa-numitelor „creme de ouă” și care se numește lecitină.

... gălbenușul de ou conține o substanță foarte folositoare pentru piele, substanță folosită în prepararea așa-numitelor „creme de ouă” și care se numește lecitină.

... gălbenușul de ou conține o substanță foarte folositoare pentru piele, substanță folosită în prepararea așa-numitelor „creme de ouă” și care se numește lecitină.

Colțul fotografului amator

PENSULA DE LUMINĂ

Printre metodele folosite de fotograf amator pentru realizarea unei cît mai reușite imagini se numără și „pensula de lumină”. În ce constă ea, cum construiește și cînd se folosește?

În timpul mării unui negaș se constată uneori că, datorită unor supraexpuneri pe nevăzute, imaginea obținută în fîșiv conține unele suprafețe detaliu prea luminoase, care prin prezența lor scad valoarea artistică și artistică a fotografiei. Asemenea cazuri folosim cu cea pensula de lumină, a cărei torul căreia putem obține urile închise.

Pensula de lumină este un pozitiv simplu care poate fi construit de oricare fotograf amator. Se compune dintr-un disc de carton (1, fig. 1), avînd vîrf un orificiu (2) care variază de la 1-5 mm după oție, iar la bază un disc (3) din carton, în centrul căruia se fixează un bec de lanternă (4) către interior. Alimentarea becului se va face de la așerie, cu ajutorul unui cordon izolat (5), pentru a permite o ușoară manipulare.

În acele locuri unde trebuie să intervină cu pensula de lumină, cedăm în felul următor:

1) facem probe de expunere pe diferite puncte ale imaginii.

După expunerea normală a fîșivii aducem filtrul roșu al aparatului de mărît în dreptul activului și cu pensula de lumină intervenim în punctele aș dense ale negativului (fig. 2), pentru obținerea unor înnegriți forme, trebuie să mișcăm constant conul de carton, respectiv fasciculul de lumină. Dacă o imagine conține unele detalii plasate pe un fond ru care tulbură compoziția, ajutorul pensulei de lumină putem face să dispară complet. cazul fotografiilor de noapte care au intervenit fîșii albe ori tăieturi luminilor de la vehicule în mișcare, le putem corecta printr-o înnegrire cores-

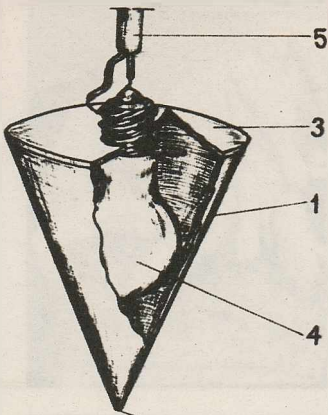

Fig. 1

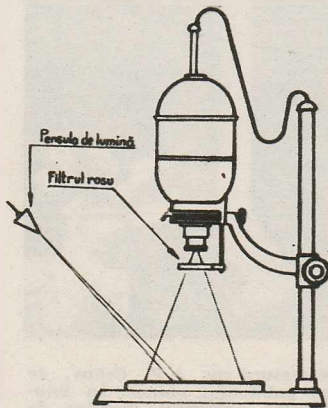

Fig. 2

punzătoare. De asemenea, se pot obține efecte la portrete, siluete sau chiar în peisaj, unde se poate introduce o umbră de prim-plan ca provenind de la un arbore ce nu se află în cadru.

Cînd am căpătat o oarecare experiență, treaba va fi amuzantă, iar rezultatele frumoase.

Dumitru NICULESCU

Cu ajutorul științei

PERCUTIOSCOPUL

După cum se știe, metoda percufiei (ciocănirii), de care se folosesc medicii, este departe de a fi perfectă. Pentru stabilirea unui diagnostic mai precis și mai obiectiv, cercetătorul sovietic D. Șteiman — candidatul în științe medicale — și inginerii L. Pavlovici și I. Levitas au inventat un aparat care face vizibil sunetul percufiei, pe un ecran. Curba care apare pe ecran se schimbă în funcție de modificările patologice ale organului cercetat. În pleureziile exudative de pildă, noul aparat îngăduie descoperirea celor mai mici acumulări de lichid, în timp ce percufia nu sesizează cantități sub 100-500 centimetri cubi. Noul aparat este deosebit de prețios în cazurile în care nu se poate recurge la razele Roentgen — cînd bolnavul e ne-transportabil, în expediții etc.

IMPOTRIVA DĂUNĂTORILOR

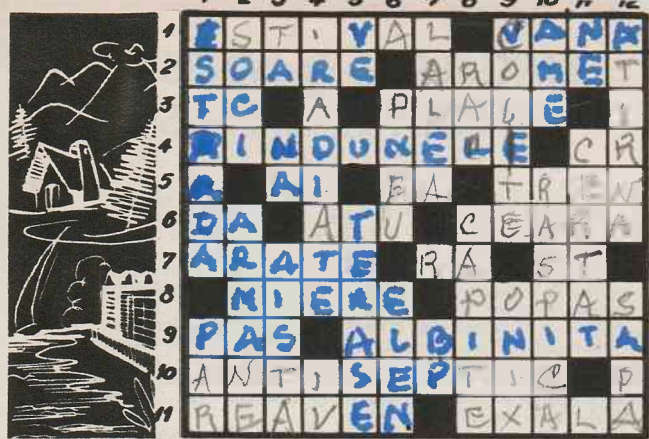
Institutul de entomologie al Academiei R.P. Chineze a întreprins o vastă acțiune de studiere a insectelor și de elaborare a unor mijloace cît mai eficiente de luptă împotriva celor dăunătoare și de punere în valoare a celor folositoare. În acest scop institutul organizează în fiecare an zeci de expediții în toate regiunile țării. Pentru nimicirea dăunătorilor culturilor agricole, cercetătorii Institutului entomologic au pus pînă în prezent la dispoziția lucrătorilor din agricultură cifra, într-adevăr impresionantă, de 400 substanțe toxice.

GENERATOR ATOMIC DE BUZUNAR

Cu ajutorul transformatorilor direcți ai energiei și radiațiilor radioactive în curent electric nu se pot obține de obicei tensiuni mari și, în afară de aceasta, ei nu pot fi folosiți decît în laborator.

Savanții sovietici au construit un nou tip de generator atomic de mare tensiune, dar de dimensiuni reduse, care poate fi folosit perfect în aparatura mobilă, precum și pentru alimentarea cu energie a instalațiilor electronice.

Tensiunea curentului electric obținut cu ajutorul acestui nou generator miniatural este de 24 kilovolți.

LA ÎNCEPUT DE SEZON

ORIZONTAL: 1) Din timpul verii (masc.) — În camera de baie. 2) Furnizează verii toată căldura — Înmișmat. 3) Tudor Cozma — Nisip, lumină, aer, băf de soare (pl.). 4) Pășări călătoare care sosesc o dată cu încălzirea vremii — Cer! 5) Posezi — Pronume personal — Vara e plin de oameni care pleacă la odihnă. 6) Răspuns afirmativ — Element de prioritate — Substanță cu care-și construiesc albinele fagurii. 7) Ogoare pregătită pentru însămînțare — Provoca zăpușeală pe vremea faraonilor — Tăcere! 8) Cea mai renumită din timpul verii este aceea pe care albinele o prepară din nectarul florilor de tei — Moment de odihnă într-o excursie. 9) Bran, Bicaz etc. (sing.) — Albina... mîngîiată. 10) Nume generic al substanțelor folosite în lupta împotriva infecțiilor microbiene. 11) Pămîntul dezmișcîțit după o ploaie zdravănă de vară — A împrăștiat miros.

VERTICAL: 1) Scenă în aer liber — Pom fructifer. 2) Localitate de odihnă în Crimeea, renumită pentru clima ei dulce — Locuri pe timp unde se string și se treieră cerealele. 3) Pronume posesiv — Tine! — Acesta (pop.). 4) Scăldate în raze de lumină — Patru roman. 5) Vasile Kftimescu — Amenajare pentru vară în fața unor localuri de consum. 6) Camera și anvelopa unei roți, într-un cuvînt — Privitor la Grecia antică. 7) Nătăflet — Barbu Petrescu. 8) Crustaceu — Grămezi conice de fn. 9) Curățate de coajă — Varietate de agat. 10) Amețit pe jumătate — A despică. 11) Îndemnat pentru cal — Muștră. 12) A agăța — Unealtă agricolă.

DE VORBĂ CU MEDICUL

Acțiunea razelor ultraviolete asupra organismului

Razele ultraviolete au o acțiune binefăcătoare asupra organismului omenesc și sînt indicate în mod special într-o serie de maladii. După anotimpul iernii, cu cele mai multe zile noroase, cînd razele ultraviolete emise de soare nu-și pot produce efectele asupra organismului nostru, apar zilele calde și însorite ale primăverii și verii, bogate în aceste radiații. Pentru a beneficia de acțiunea lor este bine să cunoaștem cîteva reguli care să ne conducă în cura de raze ultraviolete.

Cum ne „bronzăm”

Sensibilitatea la razele ultraviolete diferă de la individ la individ. Blonzi sînt mai sensibili decît brunetii. Persoanele slabe și cu pielea uscată au o sensibilitate scăzută în comparație cu cele grase. De asemenea, la aceeași persoană diferitele regiuni ale tegumentelor (pieții) au o sensibilitate variată. Cea mai mare o au tegumentele feței, ale pieptului, ale abdomenului și ale spatelui. În ordine descrescînd, sensibilitatea la raze va fi mai mică pe tegumentele brațelor, ale regiunilor laterale ale toracelui, la pielea gîtului, a genunchilor, pulpelor și coastelor; și, în sfîrșit, cea mai mică o au tegumentele mîinilor și ale labelor picioarelor.

Cunoașterea acestei sensibilități diferite este importantă pentru a nu expune razele în mod exagerat regiunile mai periclitate, fapt care ar putea avea efecte supărătoare asupra pieții și a organismului în general.

Eritemul (roșeața pieții) se intensifică dacă imediat după expunerea la raze se procedează la masarea pieții iradiate. Eritemul dispare după cîteva zile și în urma lui apare pigmentația. Acțiunea binefăcătoare a razelor ultraviolete nu este în funcție de intensitatea pigmentației. Ea poate fi bună și în cazurile

în care pigmentația e mai puțin intensă. Deci, nu intensitatea „bronzării” e totul!

Acțiuni generale asupra organismului

Sub acțiunea razelor ultraviolete crește imunitatea la infecții a organismului. Crește cantitatea de calciu și fosfor în sînge. Nivelul glicemiei la diabetici scade. Dozele mici de ultraviolete îmbogățesc sîngele în globule roșii. Tensiunea arterială scade la doze de raze ultraviolete care produc eritem și sînt aplicate pe regiuni mai întinse ale corpului.

Indicații speciale ale razelor ultraviolete

Se folosesc în nevralgii, în nevrite și în inflamații acute superficiale ale pieții cum sînt: accese, hidrosadenite, foliculite etc.

Astmul bronșic beneficiază de iradiările făcute asupra toracelui, aplicate în doze de eritem. Convalescenții, anemicii, subnutriții și debilitații vor face iradieri generale ale corpului, care tonifică organismul.

Razele ultraviolete sînt contraindicate în tuberculoza pulmonară evolutivă. Sînt de asemenea contraindicate în flebitele acute, în tumorile maligne și în bolile care dau hemoragii. De aceea indicațiile de folosire a razelor ultraviolete vor fi date numai de către medic pentru fiecare caz în parte, atît în tratamentele făcute la aparate speciale de ultraviolete cît și la folosirea razelor naturale emise de soare. Folosirea radiațiilor fără control poate avea efecte nefavorabile asupra organismului și, în unele cazuri, duce la agravarea unei serii întregi de maladii.

De aceea, înainte de a păși pe plajele strandurilor sau ale mării, prezentarea la consultațiile medicului dv. este absolut necesară.

Dr. Silviu GHEREA

POȘTA REDACȚIEI

N. POTOROACĂ — com. Asău, raionul Moinești. Cifrele publicate în revista noastră relativ la temperatura Soarelui sînt conforme cu ultimele date științifice obținute în această problemă cu ajutorul rachetelor cosmice. Problema rămîne totuși deschisă. Cert este că această temperatură e mult mai mare decît se bănuia, atît în interiorul cît și în exteriorul astrului. În ceea ce privește izvoarele de ape minerale de care ne vorbiți, părerea noastră este să adresați o sesizare Institutului de balneologie și fizioterapie din București, bd. Gh. Cosbuc nr. 14.

VIRGINIA — Tg. Jiu. Nu vă sfătui să încercați decolorarea jachetei în casă. E o operație foarte pretențioasă și cu puține șanse de reușită. Dovadă că pînă și boiangii de meserie erită adeseori s-o face. V-au cerut dv. să le procurați decolorantul tocmai ca să scape de răspundere. Și, de altfel, nici nu puteți pretinde răspundere pentru nereușita reparării unei greșeli pe care dv. ați comis-o.

VIORICA PURCARIU — Sibobzia. Fenomenul rezistenței în asemenea cazuri se explică prin obișnuirea microbilor cu un anumit medicament de combatere, față de care capătă o oarecare imunitate. De fapt — cum a arătat I. P. Pavlov — efectul medicamentelor, în general, nu se traduce prin distrugerea radicală a microbilor, ci prin frînarea dezvoltării lor, pînă la astfel organismul în situația unui contractat mai eficace, sub controlul sistemului nervos central. În ce privește antibioticele, cel mai indicat procedeu este de a le administra asociate. Penicilina, spre exemplu, dă mai bune rezultate în lupta contra stafilococului dacă e asociată cu streptomicina.

EMIL MATEESCU — Buzău. Stelele roșii de pe turlile Kremlinului au fost aprinse pentru prima oară în anul 1937, cu prilejul celei de-a XX-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. Fiecare din aceste stele cîntărește aproape o tonă și e luminată de lămpi incandescente de 3.700 pînă la 5.000 de wați, care ard fără întrerupere zi și noapte. Pireții lor, montați pe carcase de oțel inoxidabil, sînt constituiți din cristale de culoarea rubinului, dublate de alt cristal mat, care face ca lumina să se difuzeze în mod egal. Anvergura celei mai mici stele este de 3 metri. Ele se rotesc în jurul axei lor verticale după direcția vîntului, datorită unor rulmenți cu bile.

TOVARĂȘII din Cluj. Dezvoltarea mușchilor la picioare, ca și la oricare altă parte a corpului, se poate obține prin exerciții de gimnastică adecvate sau prin practicarea anumitor sporturi. Unul din cele mai indicate este și ciclismul. Nu trebuie neapărat să urmăriți performanțe. E suficient să pedalați în fiecare zi cîte o oră-două.

DUMITRU CIUDIM — com. Crăcăuan, reg. Bacău. Puteți repeta cura de morcovi — dacă observați că vă priește — de 2-3 ori pe an. Sfecla conține la rîndul ei vitamine prețioase pentru corp și o foarte mare cantitate de zahăr, așa că, dacă vreți, puteți face cura combinată — adică suc de morcovi amestecat cu suc de sfeclă.

STEFAN PAUL — elev, Buzău. Vă sfătuiam atît pe dumneavoastră cît și pe colegii de care ne vorbiți să renunțați la acele înțreceri de reținere a respirației sub apă. E un lucru foarte periculos ceea ce faceți. Rezistența unui om, atunci cînd nu respiră, nu poate dura mult și e în funcție de rezistența inimii, a plămînilor, a vaselor sanguine etc. Nerespirînd nu faceți decît să vă otrăviți corpul și să riscați o sincopă care, dacă se produce sub apă, poate fi fatală. Corsurile de pe față la vîrsta dv. sînt lucruri obișnuite. E o acnee juvenilă, care va dispărea o dată cu adolescența. Spălați-vă fața cu săpun de sulf sau faceți un tratament cu raze ultraviolete.

NICA G.V. — Pătrăuți, reg. Cernăuți, R.S.S. Ucraineană. Vă mulțumim foarte mult pentru cuvintele călduroase și urările pe care ni le trimiteți. Ne bucură că vă place revista noastră și vă promitem că ne vom strădui să o realizăm și mai bine în viitor. În ce privește prezentarea artiștilor de care ne vorbiți, vrem să vă amintim că în anii 1957-1958 i-am prezentat pe: Ioana Radu, Maria Lătărețu, Alexandru Grozăuț ș.a.m.d. Vom continua să facem asemenea prezentări și, fără îndoială, nu vor lipsi nici artiștii dv. preferați. Vă rugăm să ne mai scrieți părerile dv. și ce ați dori să mai publicăm.

MACABRUL BUSINESS AL LUI MR. SPEARS

Printre „pedagogii” de frunte ai tilhariilor și crimei — Al Capone, Dillinger și alți iluștri reprezentanți ai „elitei” americane — a primit deunazi botfêzul celebrității și un oarecare dr. Spears.

Dacă de gangsterii aminîți mai sus au auzit pînă și copiii, de Spears n-au auzit — deocamdată — decît puțini. Doctorul Spears este, chipurile, o stea răsărită abia de curînd pe firmamentul modului de viață american.

Răsunătorul lui debut la catedra crimei a fost pierdut de rolul pe care l-a jucat — cel puțin așa reiese din constatările anchetatorilor — în două catastrofe aeriene petrecute la 16 noiembrie 1959 și 10 ianuarie a.c., pe ruta Miami-New Orleans.

În aceste catastrofe și-au pierdut viața 76 persoane, iar epavele celor două avioane au dispărut fără urmă.

Imprejurările catastrofelor au rămas învăluite într-un mister afit de dens, încît pînă și cel mai inventiv scenariștii ai studiourilor producătoare de filme cu gangsteri au avut motive să pălească de invidie.

Constatînd că ambele avioane au explodat în aer, anchetatorii au presupus că ar fi vorba de acte de sabotaj cu bombe. Misterul nu se lăsa însă destrămat și ancheta bătea pasul pe loc. Pînă cînd, de curînd, și-a făcut intrarea în scenă doctorul Spears, unul dintre cei care figurau pe lista victimelor în accidentul din 16 noiembrie!

Dr. Spears a fost descoperit, sub nume fals, în localitatea Phoenix din statul Arizona. Fusese crezut mort, dar s-a constatat că este cît se poate de viu. Pornite pe făgașul oferit de descoperirea doctorului Spears, cercetările au prilejuit o serie de constatări care îi aduc din ce în ce mai multe „merite” iluștrului suspect nr. 1, ce pare a fi într-adevăr autorul celor două atentate.

Vă avertizăm că expunerea succintă a faptelor, așa cum o facem mai jos, nu este rezumatul unui scenariu de film sau al unui roman cu gangsteri, ci al declarațiilor colecționate de autorități în cursul anchetei.

„Onorabilul” dr. Spears a cumpărat un bilet pentru avionul de 16 noiembrie, a contractat o asigurare pe viață în valoare de 100.000 dolari, care trebuia să fie încasată, în cazul morții lui, de soția sa, și a plecat cu avionul spre New-Orleans. La escaia din Tampa, în locul lui Spears, care a plasat o bombă la bordul avionului, s-a îmbarcat un prieten al lui, pe nume William Taylor. Cu nouă minute înainte de îmbarcare, Taylor contractase o asigurare de 37.000 dolari, în favoarea fiului său. Soția acestei victime, Alice Taylor, este convinsă că dr. Spears l-a hipnotizat pe soțul ei pentru a-l face să se urce în avion. Prin hipnotism sau prin alte mijloace, substituirea lui Spears prin Taylor a izbutit, lucru pe care doctorul i l-a mărturisit soției sale cu prilejul unei vizite secrete pe care i-a făcut-o acesteia la domiciliul din Dallas, în ziua de 10 ianuarie.

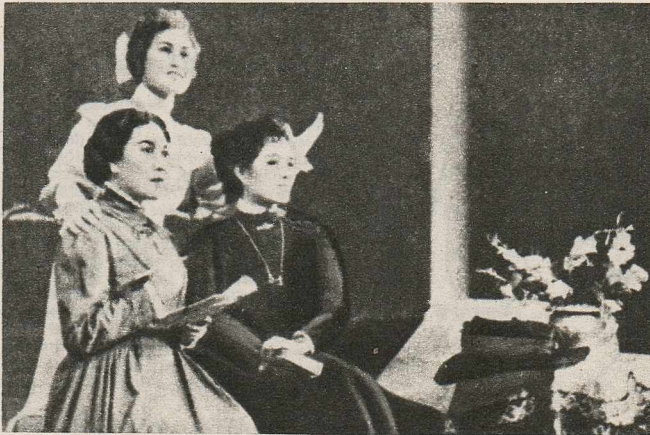
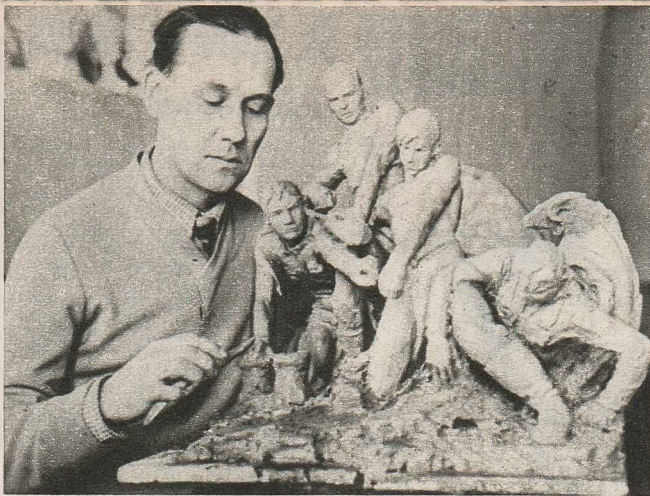
La Phoenix, Spears a fost găzduit, sub nume fals, tot de un prieten al lui, dr. Turska. În bagajele lui Spears s-au găsit materiale explozibile, iar lângă locuința lui Turska a fost descoperită o lădiță cu dinamită.

Mai rămîne de constatat care a fost rolul lui Spears în a doua catastrofă aeriană, care prezintă analogii tulburătoare cu prima.

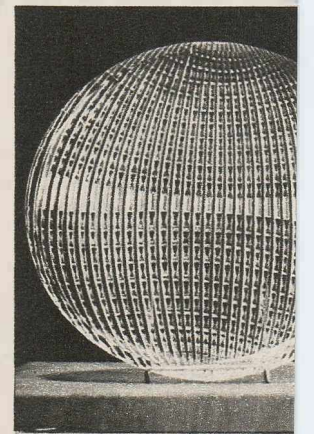
Anchetatorii speră că examenul epavei avionului prăbușit în ziua de 16 noiembrie, epavă găsită recent pe fundul golfului Mexic la o adîncime de 250 de metri, să contribuie și la dezlegarea acestei enigme.

Cît despre moralitatea protagoniștilor acestei pagini demne de o antologie a crimei, s-a constatat că Spears, pe care totul îl arată ca ucigaș al celor 76 de persoane, s-a cunoscut cu William Taylor în închisoare, iar dr. Turska nu face nici el mai multe parate: are un cazier judiciar încărcat, fiind implicat în afaceri de trafic cu stupefiant (marijuana) și într-o serie de operații suspecte. Simptomatice — de la a ucide 76 de oameni pentru o sută de mii de dolari nu e decît un pas pînă la a ucide o mie de oameni pentru un milion de dolari sau un milion de oameni pentru un miliard de dolari. E, după cîte se vede, o chestiune de bombă: dacă lucrezi pe cont propriu, cu explozibil redus, cîștigi puțin, dacă lucrezi în contul Wall-Streetului și ai și o bombă atomică... Din păcate, socoteala de acasă nu se potrivește cu cea din tîrg — nici în cazul doctorului Spears, nici în cazul altora, mai mult sau mai puțin doctori, indiferent de mărimea bombei pe care o agită.

Silviu GEORGESCU

EPOPEICA LUPTĂ DE ZILE a celor patru ostași sovietici cu stihile oceanului a spirat pe sculptorul leningradez Grigori Cernienko, care lucrează la o statuie ce va immortaliza eroismul lor. Faptul că sculptorul Cernienko a fost în tineretărie un marinăr îl ajută să redea în cel veridic figurile oamenilor luptă cu apele.

OBIECTELE DE ARTĂ confecționate din sticlă de artă cehoslovaci sînt apreciate a țară cît și peste hotare. Ia un model de platou din sticlă desenat și lucrat de Lac Ojiva.

„TREI SURORI”, piesa marelui dramaturg rus A.P. Cehov, se bucură de o caldă apreciere din partea publicului chinez. În fotografie: o scenă din piesă, în interpretarea Teatrului Popular de Artă din Pekin.

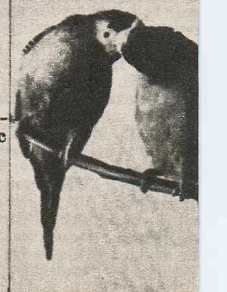

FESTIVALUL ANUAL LOCUIȚORILOR DIN KAMCHATKA prilejuiește interesante treceri, la care ia parte majoritatea populației acestei peninsule nord-estice din nord-estul Uniunii Sovietice. În fotografie: un bănuț își vedește măriștea, prinzenii cu ajutorul unui „las” lung de 20 metri.

CONSTRUCȚIA DE R.D.G. numită „Hammer” a fost finalizată în Suedia, Suedia, acest lung de 23 kilometri, pe care zilnic circula 70.000 de vehicule.

IDILĂ DE PRIMĂVARĂ în Parcul zoologic „Ueno” din Tokio...

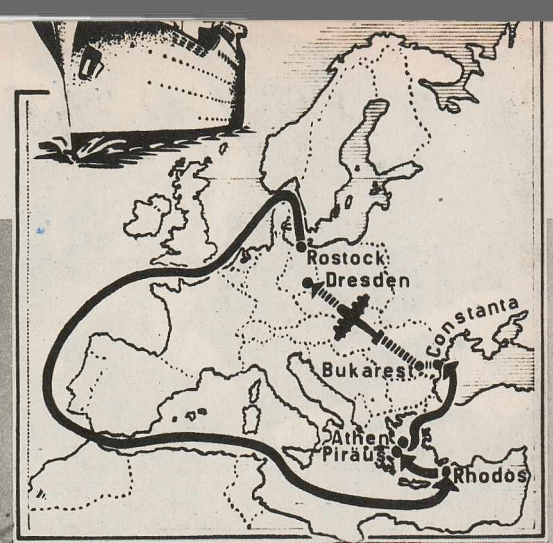

KLAUS WALTER după eliberarea sa din închisoarea în care a fost deținut timp de 2 luni, pentru „vină” de a fi infierat antisemitismul. Klaus Walker este întâmpinat cu căldură de către prieteni, cărora le mulțumește pentru sprijinul moral acordat în timpul detenției.

ROSTOCK-CONSTANȚA

O animație deosebită domnea în ziua aceea pe cheirile complet refăcutului port Rostock din R.D. Germană. Peste puțin, urma să-și ridice ancora noul vas de călători „Völkerfreundschaft“ (Prietenia popoarelor), construit pe șantierele navale din R. D. Germană. În prima sa cursă, vasul avea să-i poarte pe cei 500 de pasageri — oameni ai muncii din țara prietenă — pe apele învolburate sau liniștite, albastre sau verzi, și nu mai puțin de cinci mări, într-un concediu plăcut și în condițiile unui confort desăvârșit.

Dacă avem în vedere cabinele luxoase, restaurantul, cofetăria și biblioteca cu care este înzestrat vasul, ca și sala de spectacole și cea de dans, barul, cele două bazine de înot cu instalații de încălzire a apei și celelalte amenajări, datorită cărora călătorii se simt ca în inima unui mare oraș, înțelegem de ce vasul acesta modern este denumit de unii „Paradisul plutoilor“.

Conform itinerariului (dreapta, sus), vasul „Völkerfreundschaft“ (cu o deplasare de 12.400 tone) a plecat din Marea Baltică, ca să treacă apoi prin Marea Nordului, Oceanul Atlantic, Marea Mediterană și, în sfârșit, în Marea Neagră. Punct terminus — portul Constanța.

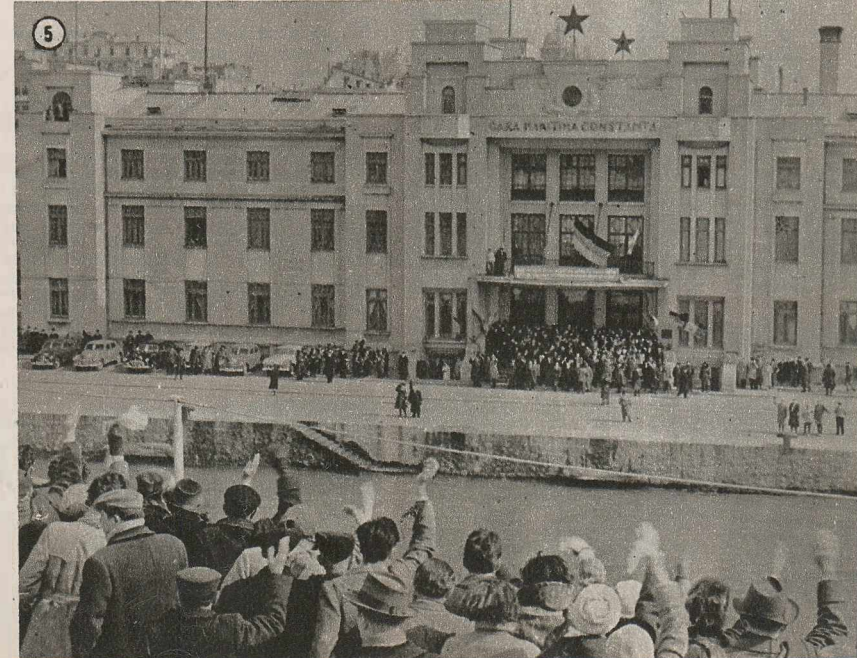
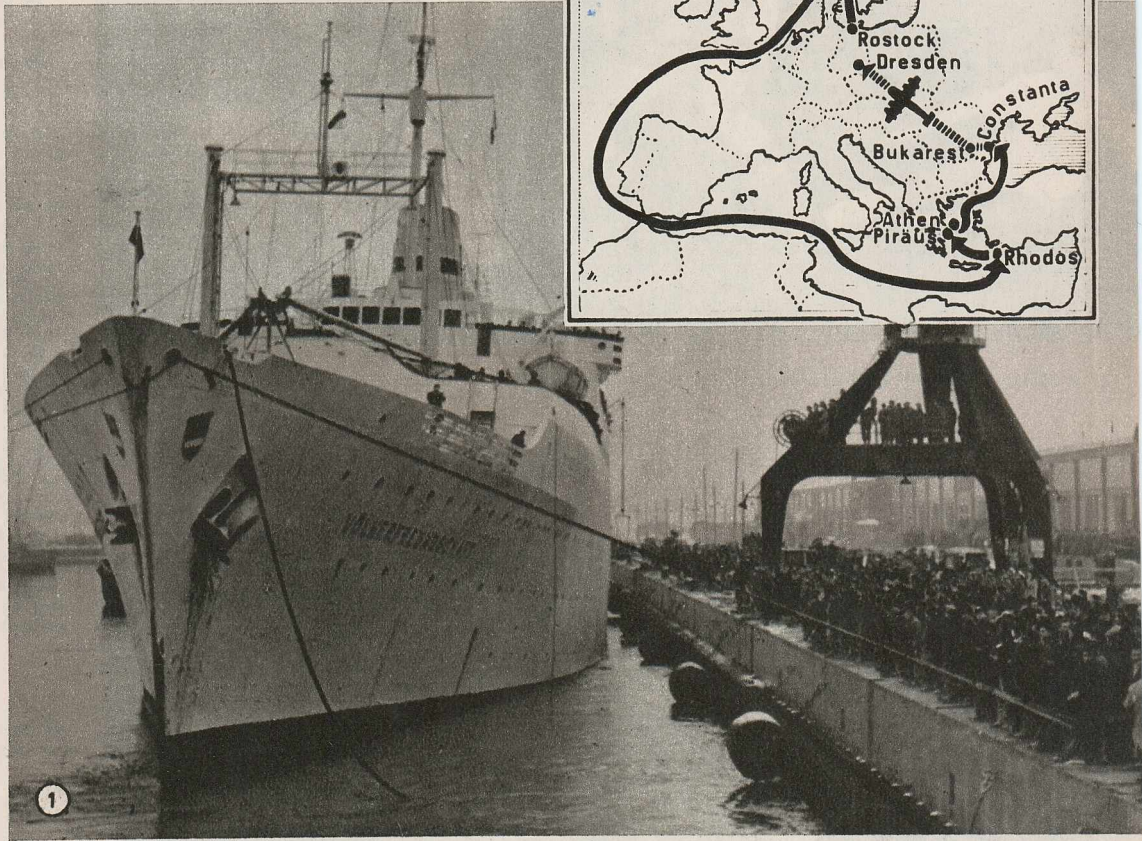
Și acum, după ce mugetul prelung al sirenei anunțat plecarea vasului (fotografia 1), iar courile urărilor de „drum bun“ s-au stins cu necetul, să-i urmărim pe cei 500 de excursioniști în croaziera lor.

Mulți dintre excursioniști nu pot rezista tentației de a înota în bazinele de pe punte. Nici nu poate fi vorba de răceală! Temperatura apei în bazin e tocmai potrivită (fotografia 2).

Iar soarele mediteranean încălzește mai bine decât soarele Balticii; călătorii de pe „Völkerfreundschaft“ pot confirma aceasta (fotografia 3). Nu se poate concepe ca, vizitând Atena, să nu faci câteva poze de pe înălțimile Acropolei (fotografia 4).

... 7 martie 1960. Locuitorii portului românesc Constanța fac o primire frățească celor 500 de oameni ai muncii din R.D. Germană (fotografia 5).

Prima călătorie a luat deci sfârșit. Spunem „prima“, pentru că nu mai târziu de 17 mai, vasul „Völkerfreundschaft“, având la bord alți excursioniști din R.D. Germană, va acosta pentru două ore în rada portului Constanța.

FOTBAL. Una din puținele taze ale echipei noastre la poarta aparată de Naidenov.

Fotografie de A. ROSENTHAL

HANDBAL. Reprezentantul echipei C.C.A., Orto Thelma surprins în timpul unei spectacioase intervenții. Fază din meciul dintre echipele C.C.A. - Voivina Sibiu.

Fotografie de Dan BIRLĂDEANU

...BOX

● Boxul este unul din cele mai vechi sporturi. Documentele vremii ne dovedesc că el datează de mai bine de 5.000 ani. Primul boxer al timpurilor moderne ar fi fost un anume Tomm Figg care și-a făcut apariția prin anul 1719 în târgurile din Anglia.

● Cel mai lung meci de box fără mănși a avut loc în anul 1885 la Melbourne între Kelly și Smith. Cei doi combatanți au luptat fără întrerupere 6h 15'.

● Primul boxer român care a participat la o competiție oficială a fost V. Sulvan din Cluj. El a evoluat în anul 1919 în cadrul Jocurilor sportive inter-aliat.

● Fostul campion european de amatori Ulrich Nietzsche a abandonat „hermina albă” trecând la profesionalism. Încăput pe mână afaceriștilor din sportul R.F. Germania, el a ajuns o epavă. Recent, Nietzsche a pierdut prin KO înfălșirea cu P. Rudemakei.

● Trei campioni mondiali de box au vizitat România; primul a fost negrul Jack Johnson care în cadrul unei demonstrații reușit să lovească atât de tare „pușingbului”, încât acesta a zburat pur și simplu în tribune. Al doilea boxer, campion mondial, poartă numele Valentin Angelman, a fost învins la puncte de galatzeanul D. Panaitescu-Zigoto, iar cel de-al treilea a fost G. Charpanțiu.

● Boxerul care deține recordul în materie de longevitate pe ring se numește Kentucky Rosebud. În anul 1916 la New York având 63 de ani, el l-a făcut KO în rundul 4 pe J.H. Johnson. În zilele noastre cel mai vârstnic român pugilist este negrul Archie Moore (47 ani), actualul campion al lumii la categoria semigrea.

● Cel mai renumit boxer amator din lume care și-a câștigat o mare reputație în arena internațională este sovieticul Vladimir Enghibarian. El a câștigat de 3 ori titlul de campion european egalând recordul pe plan olimpic al pugilistului maghiar László Papp.

● Boxerul francez Seraphim Ferrer și Cherif Hamia au plăcut scump gloria efemeră a profesionalismului. Astăzi, cei doi sportivi suferind grav de pe urma numeroaselor meciuri grele susținut cu adversari mult mai puternici, au fost nevoiți să abandoneze sportul cu mănși.

● Afaceriștii din boxul francez au reușit să-l corupă pe Claude Saluden de a trece la profesionalism. În primul meci profesional Saluden a câștigat prin KO în numai 1'45". Iată cum echipa de amatori a Franței a fost privată pentru turneul olimpic de cel mai bun element al său. Pe capitaliști însă îi interesează boxul profesionist, unul din mijloacele sigure de îmbogățire.

...GONG

RUGBI. 35-0 iată scorul — cam sever, ce-l drept! — care s-a încheiat meciul disputat duminică între echipele C.F.F. Grivița Roșie — Constructorul.

Fotografie de Boris CIOBAN

FILMELE SĂPTĂMÎNII

FILMELE SĂPTĂMÎNII

„ZILELE FILMULUI DIN R. CECOSLOVACIA”, importantă manifestare culturală ce se desfășoară în Capitală cu prilejul sărbătoririi a cincisprezece ani de la eliberarea Cehoslovaciei de sub jugul fascist, aduce spectatorilor un număr de filme valoroase din țara prietenă.

„STELE DE MAI”, o coproducție a studiourilor sovietice și cehoslovace amintește — prin intermediul a patru captivante schițe cinematografice (formulă folosită cu succes și în filmul „Dorința”) zilele lui mai 1945, când, mulțumită loviturilor date cotropitorilor fasciști de eroica Armată Sovietică, poporul cehoslovac se poate ridica la luptă și își recâștigă libertatea, dreptul la viață, răpit ani de-a rândul de dictatura hitleristă. „Stele de mai”, realizat sub conducerea regizorului sovietic Stanislav Rostotki, elev al neuitatului Eisenstein, este un film impresionant, la care și dau contribuția în egală măsură creatorii cehi și sovietici. Amintim între aceștia pe cunoscuții actori Jana Breichova, Viaceslav Tihonov și Nikolai Kriucikov (foto 1).

„CERCUL” ne duce în mijlocul unei familii cehoslovace din zilele noastre. Totul pare a decurge în modul cel mai obișnuit și mai senin în acest câmp durat de douăzeci de ani: tatăl merge la serviciu, fata mai mare e îndrăgostită, fiul se pregătește să-și facă stagiul militar, mezinul își vede de școală, iar mama neobosită, veghează ca tuturor să nu le lipsească nimic când sosesc acasă. Întimplă însă ca o aventură a tatălui să aibă repercursiuni asupra echilibrului întregii familii. Și tot atunci să lasă la iveală, cu acuitate, nedreptatea făcută mamei, menținută ani în șir într-un rol meschin, de slujnică a întregii familii.

Iată o serie de probleme de etică atacate cu curaj în filmul cehoslovac „Cercul” (foto 2).

„CĂPITANUL DABAC” a avut o viață involburată: ofițer în armata fascistă slovacă, a luptat în Ucraina cotropită, împotriva poporului sovietic. Cunoșcându-și însă îndeaproape pe hitleriști, cunoscându-le crimele și fărâdelegile săvârșite împotriva populației sovietice, Dabac suferă o profundă transformare. El refuză să mai execute ordinele stăpînitor săi și, după un șir de întâmplări, se întoarce în patrie, de unde acționează cu hotărâre împotriva ocupanților hitleriști, dându-și viața în această luptă. Acesta a fost partizanul slovac — viteazul căpitan Dabac evocat cu talent de actorul Ladislav Chudik (foto 3).

„PUDRIERA VORBITOARE” este un film de aventuri în care există, într-adevăr o pudrieră vorbitoare, menită însă nu să adapteze produse de cosmetice ci o interesantă invenție a doi ingineri cehoslovaci. Pudriera cu pricina lăntea foarte mult un grup de bandiți aflați în slujba unei puteri imperiale. De aci, senzațională răpire și un lung șir de peripeții al căror epilog îl veți descoperi o multă satisfacție pe ecranul cinematografului! Printre actori, și un grup de fermi cători copii (foto 4).

REDACȚIA: București, Piața Scintei, Căsuța Poștală 3307 of. 53 Tel. 17.60.10

PREȚUL ABONAMENTELOR:
6 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

COPERTA NOASTRĂ:
desen de Devis GREBU

Tipărită la Combinatul Poziografic Casa Scintei „I. V. Stațin”.